

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ 40^{ου} ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1999 • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 55

Αυλαία και πάμε: Πάμε να δούμε. Γιατί σημασία εδώ έχουν πρωταρχικά οι ταινίες. Ταινίες ιδιαίτερες, «μόνο για σινεφίλ» ή «για συλλέκτες», όπως λένε τελευταία μερικοί –δεν πειράζει. Κι όπου σκοπός της κάθε προβολής τους είναι να αναδείξει τις αληθινές τους, αισθητικές ή άλλες, αξίες στην επαφή τους με το κοινό. Μιλώ για εκείνο το είδος του κινηματογράφου που μας ενδιαφέρει εδώ: στο Φεστιβάλ αυτό. Κι εξηγούμαι με τίτλους και αριθμούς. Επιλέγοντας αξιολογικά τις δέκα καλύτερες ταινίες, απ' όλες όσες βγήκαν σε διανομή στις αίθουσες την προηγούμενη σεζόν, καταλήγω προσωπικά στις εξής: 1. *Οικογενειακή γιορτή* 2. *Πυροτεχνήματα* 3. *Η ονειρευμένη ζωή των αγγέλων* 4. *Ο μεγάλος Λεμπόφσκι* 5. *Τρέξε Λόλα, τρέξε* 6. *Κυριακή* (του Τζόνθαν Νόσιτερ) 7. *Σου* 8. *Henry Fool* 9. *Ευτυχία* 10. *Γείτονες και εραστές*. Οι 7 από τις 10 πρωτοπροβλήθηκαν στην Ελλάδα σε διάφορα προγράμματα του Φεστιβάλ. Οι 6 από τις 10 προβλήθηκαν, εκτός Φεστιβάλ, στις αίθουσες του ΟΛΥΜΠΙΟΝ. Η μόνη ταινία εκτός και των δύο αυτών κατηγοριών: *Ο μεγάλος Λεμπόφσκι*. Δεν αναφέρομαι καθόλου στην εισπρακτική τους απόδοση. Κάποιες από αυτές είχαν αρκετά καλή, κάποιες άλλες μέτρια, σίγουρα η πιο αδικημένη υπήρξε η συγκλονιστική *Σου* του Έιμος Κόλεκ. Μένω μόνο στις αναλογίες. Αναφέρομαι στις 10 καλύτερες, κατά την κρίση μου, ταινίες της σεζόν που πέρασε και στη σχέση τους με το Φεστιβάλ. Προτείνοντας έτσι μιαν άλλη οπτική γωνία λειτουργίας του θεσμού, πέρα από τη γιορτινή ατμόσφαιρα του δεκαήμερου, τα βραβεία, τα πήγαινε-έλα, τις τελετές. Δεν θέλω να συνάγω βιαστικά συμπεράσματα. Αλλά μάλλον πάμε καλά. Ως προς τις ταινίες πάντα, αυτές τις ταινίες που επιλέγονται εδώ. Οπωσδήποτε γίνεται και καλύτερα. **Πάμε να δούμε;**

POINT OF VIEW

ΤΑΙΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ

Μια αληθινή ιστορία The straight story

του David Lynch (Γαλλία/ΗΠΑ, 1999)

Τι απέγινε ο αλλόκοτος κόσμος του Ντένβιν Λυντς; Οι σεξουαλικές ψυχώσεις, οι σουρεαλιστικοί εφιάλτες, η διαστροφή, ο έρωτας του μακάβριου, η συναισθηματική αποσύνθεση; Να σου πω δεν ξέρω. Στο *Straight Story* ο εικονοκλάστης Λυντς λείπει σε ταξίδι αναψυχής αφήνοντας πίσω την προσκοπική του καρδιά. Μ' αυτήν οδηγό ανακαλύπτει την ευλογία της απλότητας, της ευγένειας, το αμερικάνικο φολκλόρ και ένα παλιομοδίτικο ηθικό σύμπαν απ' αυτά που συναντάμε στα παραμύθια. Χωρίς καμμία αίσθηση πανικού. Η λιγότερο αναμενόμενη ταινία του Λυντς είναι ένα νοσταλγικό road movie στην καρδιά της Αμερικής. Πρόκειται για την αληθινή ιστορία του 73χρονου Άλβιν Στρέιτ που το φθινόπωρο του 1992 δοκιμάζει το προσωπικό του κάμελ τρόφι. Να διασχίσει μια απόσταση 350 χιλιομέτρων από την Αϊόβα στο Ουισκόνσιν, παρά την διαλυμένη υγεία του, με μια δεριζοαλωνιστική μηχανή. Μια οδύσσεια έξι εβδομάδων προκειμένου να συναντηθεί με τον 75χρονο άρρωστο αδελφό του που έχει να δει χρόνια. Τι έχει συμβεί; Ματαιοδοξία και αλκοόλ.

«Το χειρότερο κομμάτι των γηρατειών είναι η ανάμνηση της νιότης» λέει ο Άλβιν. Και των λαθών της. Αυτών που πάει να διορθώσει ο Άλβιν με ταχύτητες που κάνουν τα ποδήλατα να μοιάζουν με αεροπλάνα. Ο χρόνος κυλάει αργά σ' αυτό το λυρικό ποίημα της συμπιλώσης. Η κάμερα του Φρέντι Φράνσις κεντάει εικόνες μοναδικής ομορφιάς καθώς

περιπλανιέται στο γρασίδι, τους αυτοκινητόδρομους και τα αχανή καλαμποχώρα των μεσοδυτικών πολιτειών. Ο Άντζελο Μπανταλαμέντι υπογράφει μια σχεδόν επική μουσική, και ο Λυντς διευδύνει δίχως το άκρατο στυλιζάρισμα του. Στρέιτ κινηματογράφηση πάνω σε στρέιτ χαρακτήρες. Εκκεντρικόπτες; Μια ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, ένα γεύμα σε νεκροταφείο, δύο παράξενοι γκαρζιέρηδες. Τίποτα όμως πιο εκκεντρικό από τον ίδιο τον Άλβιν. Έναν άνθρωπο που βλέπει με την καρδιά, που διηγείται ιστορίες με το ρυθμισμένο του πρόσωπο, που ανακαλύπτει την ψίχα της ζωής σε ένα μπιακότο κανέλας κι ένα ποτήρι παγωμένη λεμονάδα.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

ΠΟΛΑΡΟΪΝΤ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σινεμά καθαρό που δεν τρέφει αυταπάτες. Με τα μάτια ορθάνοικτα μπροστά στον γενναίο νέο κόσμο. Που λείει τα πράγματα δίχως πέτρες στο στόμα. Ένα μηχανοστάσιο ιδεών με γρανάζια που απλώνονται από τον ισλαμικό φονταμενταλισμό μέχρι το τσερνόμπιλ της παγκοσμιοποίησης. Το σοκ της ανεργίας, ο ρατσισμός, η μετανάστευση, οι δικτατορίες, οι διαφυλετικές συγκρούσεις, η θρησκεία ως λύτρωση, η μισαλοδοξία, ο θάνατος της εθνικής κοινότητας, η εξουσία στις διαπροσωπικές σχέσεις. Φέτες του σύγχρονου κόσμου με πρωταγωνιστές ανθρώπους, ραντάρ αγωνίας, ψυχές που νιώθουν να μην ανήκουν πούθενά, παγιδευμένες συνειδήσεις που θέλουν να επιστρέψουν στο σπίτι αλλά έχουν χάσει τον δρόμο. Το δακτυλικό αποτύπωμα των ταινιών που αποβιβάζονται φέτος στην πίστα του Διεθνούς Διαγωνιστικού τμήματος, για να διεκδικήσουν την προσοχή του βλέμματος, είναι ο ρεαλισμός. Στο θέμα και στο ύφος. Είτε από την Αίγυπτο, την Πολωνία και την Δανία, είτε από την Κίνα, την Αργεντινή και την Γαλλία, η ντοκυμαντερίστικη αισθητική, η κοινωνική ευαισθησία, το «Δόγμα '95» έρχονται να φωτογραφίσουν τα αδιέξοδα της πραγματικότητας και να διαπιστώσουν ότι εφυσασμένη απομόνωση δεν υπάρχει. «Ονειροκυνηγοί» πέφτουν πάνω σε «Κλειστές Πόρτες» και αναρωτιούνται «Ποιος μαδάει το Φεγγάρι;». Δεν φοβόμαστε να πέσουμε πάνω τους. Όσο πιο ασφικτικός ο νέος κόσμος, τόσο πιο δυνατό το πέταγμα προς την έξοδο κινδύνου, τόσο πιο γλυκιά και γενναία η απεραντοσύνη της ανθρώπινης ψυχής.

Τ.Γ.Π.

Τζένι Παυλίδου

“Είναι μια δύσκολη εποχή για την κινηματογραφική δημιουργία, και η αποστολή μας είναι να προβάλλουμε τις ταινίες εκείνες που καινοτομούν ως προς τη μορφή, και τους σκηνοθέτες εκείνους, που επιμένουν να θεωρούν τον κινηματογράφο Τέχνη. Και θα συνεχίσουμε, όσο υπάρχουν θεατές που μας ακολουθούν”

Μιχάλης Δημόπουλος

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

- 3 *Νετρίνο* του Γιάννη Παρσκευόπουλου, στο Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου 1999 και Περιφερειακές Εκδηλώσεις
- 4 Οι εκθέσεις του φετινού Φεστιβάλ: Αφιόσημ—Φωτογραφία—Σκηνογραφία και οι πέντε ταινίες του αφιερώματος στον Βασίλη Γεωργιάδη
- 5 Αλλάζει ο κινηματογράφος και αλλάζουμε κι εμείς, μας λέει στη συνέντευξή του ο Διεθνής του Φεστιβάλ, Μιχάλης Δημόπουλος
- 6 Νέες καλές ταινίες στη φετινή σελίδα των Νέων Οριζόντων και ο Τίμ Ροθ από την υποβολή στη σκηνοθεσία
- 11 Ερευνώντας την ανθρώπινη εμπειρία, επιλέγει τις ταινίες των Νέων Οριζόντων ο Δημήτρης Ειπίδης
- 12 Οι προβολές μιας εκφραστικής σιωπής στο αφιέρωμα στον Πορτογαλικό κινηματογράφο και οι 4 ταινίες της ημέρας
- 13 Εικόνες ελπίδας στις Μπίες στη Βαλκάνια, οι τρεις σκηνοθετικοί δρόμοι του Σπύρη Καρανιώτη και οι ταινίες του *Το όρισμα των αγριολούλουδων* και *Μια ταινία χωρίς τίτλο*

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

travelling

Pedro, Katrin, Marisa otras chicas del monton...

To Limit Up στη ζωή της πόλης

• Μπορεί ο Μπιλ να καταφτάνει κουβαλώντας 77 τόνους "προφυλακτικό" υλικό (λες να 'χει σκοπό να το "χρησιμοποιήσει" κατάλληλα;) και να μου υπόσχεται μια Hollywood - ιανού επιπέδου "In The Line Of Fire" ταινία, αλλά εκείνες τις μέρες ένας παλιός φίλος γιορτάζει τα 40 του χρόνια και με καλεί στη γιορτή των γενεθλίων του. Sorry Μπιλάκο, αλλά ... είμαι εθισμένος σε BRANDOS COSTUMES (Τι θα πει; Ψάξτε και λίγο μες στο πρόγραμμα).

• Ο φίλος μου μάλιστα μου υπόσχεται μια γιορτή με λαμπερές παρουσίες, εξέχουσες προσωπικότητες, σπουδαία ονόματα της σύγχρονης κινηματογραφικής έκφρασης, τέσσερις ολοκαίνουριες αίθουσες, εκθέσεις σκηνογραφίας, αφίσας και φωτογραφίας και τελετή έναρξης με live Nino Rota music και την τελευταία ταινία του David Lynch, "The straight story". Κάτι σαν το "The small Κάννες story", δηλαδή.

• Κυρίως όμως, μου υπόσχεται ότι θα με ξεκουράσει από όλο αυτό το παγκοσμιοποιημένο "Fast Food" που κυκλοφορεί τελευταία. Το menu περιλαμβάνει 140 διαφορετικές γεύσεις από ethnic "κουζίνες", φτιαγμένες με μεράκι και ευαισθησία, από ανθρώπους που, ευτυχώς, εκφράζουν τις προσωπικές απόψεις τους για τις σχέσεις τους με τον κόσμο και τα βιώματά τους. Προσοχή, όμως, στην "Επίθεση του Γίγαντα του Μουσικά" του Πάνου Κούτρα.

• Μια Cine-γιορτή γενεθλίων, λοιπόν, 40 χρόνια μετά την 1η Εβδομάδα Ελληνικού Κινηματογράφου (βλέπε Παύλος Ζάννας) με 24 ολοκαίνουριες ... ή σχεδόν ολοκαίνουριες, Ελληνικές ταινίες, και μάλιστα φέτος με όλη ... ή σχεδόν όλη, την αφρόκριμα της Ελληνικής κινηματογραφίας. Τα καλύτερα "χαρτιά" της χώρας, δυο από αυτά και στο Διεθνές.

• Εγώ θα "αγοράσω" Κακογιάννη (λέτε να μην του δώσουν το Α' Κρατικό Βραβείο;).

• Cine-γιορτή γενεθλίων, με 7 χρόνια Διεθνούς πορείας, και όσοι είναι παλιοί παίκτες, θα γνωρίζουν ότι τα σίγουρα "οκτάρια" είναι κρυμμένα στους κόλπους των "Νέων Οριζό-

• Άσε τις γλύκες και κάνε πως δουλεύεις... μας βλέπει ο φακός!

PORNOGRAPHIQUE με κάποιες από τις επιλογές του κ. Ειπίδη (LIAISONS θα πει

"σχέση"). Γιατί, μπορεί να είσαι ο EINSTEIN DE SEX (DE θα πει "του"), αλλά για να μπορείς να συμμετέχεις με αξιοπρέπεια στα πηγαδάκια, θα πρέπει να είσαι και σε θέση να απαντήσεις στην πιο cult ερώτηση των σινεφίλ: Πορνό ή Τέχνη; Για ποιές ταινίες;

Μακριά από μένα, προς την άλλη μεριά... και κρύψε τα μούτρα σου! Μην παρεξηγηθούμε.

ντων". Ταινίες με διακρύψεις σε σημαντικά κινηματογραφικά φεστιβάλ, αλλά και - το καλύτερό μας - σύγχρονο ανεξάρτητο σινεμά. Λίγο ψάξιμο και υπομονή χρειάζεται και μην φοβάστε: "παπαγαλάκια" υπάρχουν πολλά. (Θα βοηθήσουμε κι εμείς όσο μπορούμε).

• Οι σωστοί "επενδυτές", βέβαια, θα είναι αυτοί που θα ακολουθήσουν UNE LIAISONS

... Εδώ σε θέλω EINSTEIN μου (EINSTEIN θα πει "Αϊνστάιν").

• Πάντως, εκτός απ'τους "εγγυημένους" Egoian και Kiarostami, για τους τολμηρούς υπάρχουν και τέσσερις γυναικείες - σκηνοθετικές - παρουσίες. Ευαισθη-

Αχ, όλο το ξεχνάω το όνομά σου: Μαρία Ναλτσα... Ναλτζα... Ναλτσι... Νατσα... Νατζα... (κ.λπ.)

σία, δυναμισμός, κοινωνικός προβληματισμός και ίσως τέσσερις κινηματογραφικές ματιές που δεν έχουμε συνηθίσει και μάλλον θα μας εκπλήξουν θετικά. Όσο για την Catherine Breillat, μπορεί να σόκαρε τους Γάλλους, αλλά εμείς από παιχνίδια με το "μέγεθος" του Rocco Siffrendi δεν μασάμε.

• Ή μήπως μασάμε; (Το νου σας, σήμερα η προβολή).

• Γυναικείες παρουσίες φέρνει μαζί του και ο Pedro. Τον ίδιο δεν ξέρω αν θα τον δούμε τελικά, αλλά και Marisa Paredes θα δούμε, και "Το Τρέιλερ για τους Εραστές του Απαγορευμένου", που δεν έχουμε δει. Την πιο ωραία, όμως, γυναίκα της ημέρας θα την δούμε να περπατάει στους δρόμους της πόλης, τις πρώτες μέρες του Φεστιβάλ, με αφορμή τον "Άνεμο της νύχτας" του Philippe Garrel. Η Κατρίν Ντενέβ φτάνει μέσα στην νύχτα του Σαββάτου προς Κυριακή, στο αεροδρόμιο ... Άσε καλύτερα, υπάρχουν και παπαράτσι. (Που όμως δε γνωρίζουν τι εστί Σάλμα Χάικ. Εκεί να δεις άνεμος που θα σηκωθεί!).

• Άνεμος από Βαλκάνια και Τουρκία θα φυσήσει στην πόλη (μαθαίνω ότι ο Αλβανικός είναι ΑΑ' -εννοώ η συμμετοχή), αλλά κυρίως Ανοιξιάτικος άνεμος Πορτογαλικής προέλευσης. Το σινεμά του Oliveira το ξέραμε, αλλά ποιος ήξερε ότι υπάρχει κι άλλο Πορτογαλικό σινεμά; Θα μου πεις, έξω ποιος ξέρει ότι υπάρχει κι άλλο Ελληνικό σινεμά, εκτός το σινεμά του Αγγελόπουλου;

• Τελικά, μάθαμε ότι εκτός από τους τύπους με τις γενιάδες και τα καπελάκια, υπάρχουν και προοδευτικοί Εβραίοι. Ταξίδι στο Ισραήλ με την "Τριλογία των Πόλεων" (βλέπε Amos Gitai), αλλά και 3 - από τα 77 - ταξίδια στην ιστορία του Ευρωπαϊκού σινεμά με οδηγό την γραφομηχανή

του Tonino Guerra. (Άραγε θα καταφέρω να του πάρω συνέντευξη, να ανεβούν κι οι δικές μου μετοχές;)

• Οι τέσσερις νέοι "ναοί" του "θεάματος" συγκεντρώνουν όλο το παιχνίδι στην προβολή Α του Λιμανιού και εντάσσουν για τα καλά το Φεστιβάλ στην ιστορία αλλά κυρίως στην φυσιογνωμία της πόλης. (Καλό είναι που θα μαζευτούμε όλοι μαζί αλλά μήπως δεν χωρέσουμε τελικά;). Για καλό και για κακό, υπάρχουν και οι σταθερές βάσεις του Ολύμπιον I & II.

• Αλήθεια, πως θα προσανατολιστούμε στο Λιμάνι; Αα ... βλέπω βάλατε και χάρτη στην απέναντη σελίδα. Σωστό!

• Έτσι κι εγώ σαν ένας άλλος Λάρι Κόκελ (βλέπε "μπόντιγκαντ" πλανητάρχη, κ. Ζήκο!), θα γίνω η "σκιά" του Φεστιβάλ. Όχι για να σας προστατέψω φυσικά, αλλά για να σας ενημερώσω για πιθανές "φουσκιές" και "μολύβια", για πάρτυ και συνεντεύξεις, για παρεκτροπές και off the records happenings και για το πως θα κινηθεί ο 40ος "δείκτης" των Φεστιβαλικών "τιμών" (και σφυγμών).

• So, boys ... the hunt is on.

Στέργιος Ζορμπά

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
FRIDAY

12

ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
NOVEMBER

ΟΛΥΜΠΙΟΝ I

20.00 Τελετή Έναρξης
Opening Ceremony

20.30 Special screenings
THE STRAIGHT STORY 111'
DAVID LYNCH
France / USA, 1999

ΟΛΥΜΠΙΟΝ II - Π. ΖΑΝΝΑΣ

17.30 N.H. 3x3 Léa Pool
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΟΥ
RISPONDETEMI 17'
Canada, 1992
v.o. French
English subtitles

N.H. New French Cinema
ΤΟ ΚΛΕΦΤΡΟΝΙ
LE PETIT VOLEUR 65'
ERIK ZONCA
France, 1999
English subtitles

20.00 Portuguese Cinema
TRAS-OS-MONTES 100'
ANTONIO REIS,
MARGARIDA CORDEIRO
Portugal, 1976
French subtitles

22.30 N.H. Main Programme
Η ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
THE WAR ZONE 99'
TIM ROTH
United Kingdom, 1999

CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 1

14.00 Portuguese Cinema
AIMA
O SANGUE 95'
PEDRO COSTA
Portugal, 1989
English subtitles

16.00 Balkan Survey / Karanovic
ΤΟ ΑΡΩΜΑ ΤΩΝ ΑΓΡΙΟΛΟΓΟΥΔΙΩΝ
MIRIS POLJSKOG CVECA 93'
SRDJAN KARANOVIC
Yugoslavia, 1978
English subtitles

18.00 Portuguese Cinema
Ο ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ
O BOBO 127'
JOSE ALVARO MORAIS
Portugal, 1987
English subtitles

21.00 Balkan Survey / Karanovic
ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ
ZA SADA BEZ DOBROG NASLOVA 89'
SRDJAN KARANOVIC
Yugoslavia, 1988
English subtitles

23.00 Portuguese Cinema
Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
A COMEDIA DE DEUS 140'
JOAO CESAR MONTEIRO
Portugal, 1995
English subtitles

CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 2

18.00 N.H. 3x3 Claire Denis
ΣΟΚΟΛΑΤΑ
CHOCOLAT 105'
France, 1988

20.30 N.H. 3x3 Ildiko Enyedl
Ο ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ ΜΟΥ
AZ EN XX SZAZADOM 100'
Hungary, 1988
English subtitles

23.00 N.H. Allison Anders
ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ
GAS FOOD LODGING 102'
USA, 1992

CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 3

12.30 Tribute Georgiadis
ΚΟΡΙΤΣΙΑ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ
KORITSIA STON ILIO 80'
Greece, 1968

14.30 Tribute Gitai
ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ
DEVARIM 110'
France / Israel / Italy, 1995
English subtitles

17.00 Tribute Georgiadis
ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΦΑΝΑΡΙΑ
TA KOKKINA FANARIA 145'
Greece, 1964
French subtitles

20.00 Tribute Guerra
ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΦΕΥΓΕΙ
E LA NAVE VA 132'
FEDERICO FELLINI
Italy / France, 1983
English subtitles

23.00 Special screenings
ROMANTZO
ROMANCE 95'
CATHERINE BREILLAT
France, 1998
English subtitles

CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 4

18.30 Almodovar Retrospective
ΨΗΛΑ ΤΑΚΟΥΝΙΑ
TACONES LEJANOS 113'
Spain, 1991
English subtitles

21.00 Greek Film Festival
NETRINO 130'
YANNIS PARASKEVOPOULOS
Greece, 1999

23.00 Almodovar Retrospective
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΑ ΠΡΟΘΥΡΑ ΝΕΥΡΙΚΗΣ
ΚΡΙΣΗΣ
MUJERES AL BORDE DE
UN ATAQUE DE NERVIOS 87'
Spain, 1987
English subtitles

Μουσικές από τον κινηματογράφο

Nino Rotta Ensemble

Μουσικές από τον κινηματογράφο από το διεθνούς φήμης μουσικό σχήμα Nino Rotta Ensemble θα ντύσουν τη φετινή πανηγυρική τελετή έναρξης του επετιειακού, 40ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, το βράδυ της Παρασκευής, 12 Νοεμβρίου, στο ΟΛΥΜΠΙΟΝ.

Το μουσικό σχήμα που είναι παγκοσμίως γνωστό από τις ζωντανές εμφανίσεις του, επισκέπτεται για πρώτη φορά τη Θεσσαλονίκη, με τη συνεργασία του Ιταλικού Ινστιτούτου. Μαζί του φέρνει ήχους, μουσικές και αγαπημένες αναμνήσεις από τις ταινίες που επένδυσε με τη μουσική του, ένας από τους σημαντικότερους κινηματογραφικούς συνθέτες και μόνιμος συνεργάτης του Φεντερίκο Φελίνι, ο Νίνο Ρότα. Μουσικά θέματα από τις ταινίες *La strada*, *Dolce Vita*, *8 1/2*, *Οι Νύχτες της Καμπρία* και από άλλες πολύτιμες εικόνες της χρυσής οδόνης, θα ντύσουν πικρικά την τελετή έναρξης του 40ου Φεστιβάλ.

Το συγκρότημα Nino Rotta Ensemble αποτελούν οι:

Deborah Vico - πιάνο,
Andrea Agostinelli - βιολοντσέλο,
Luciano Franca - όργανο,
Federica Tortiboni - φλάουτο,
Giannina Guazzaroni - βιολί,
Tiziana Santarelli - σοπράνο

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 1999

Νετρίνο

του Γιάννη Παρασκευόπουλου

Γεννημένος στη Θεσσαλονίκη ο Γιάννης Παρασκευόπουλος, σπούδασε κινηματογράφο στην Ακαδημία του Βερολίνου, πριν σκηνοθετήσει την πρώτη του μικρού μήκους ταινία το 1980 («In Mitten»). Συνεργάτης του Φασμπίντερ, υπεύθυνος τηλεοπτικών παραγωγών, σκηνοθετεί σειρά ντοκιμαντέρ και μικρού μήκους ταινιών, ενώ στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης βραβεύεται το 1990 για την ταινία *Στο Ύψος της Χαραμάδας* (το υλικό της που υπερβαίνει τα 2000 και πλέον πλάνα, επεξεργάστηκε στη συνέχεια στο *TV or not TV* του 1995). Στη δεύτερη μεγάλου μήκους ταινία του *Νετρίνο* σε σενάριο δικό του, επιλέγει τη σύμπτωση ως μοχλό ανάδειξης του ατελέσφορου στις σύγχρονες ερωτικές σχέσεις. Μια «ερωτική σύμπτωση καθορίζει τη δράση των πρώτων, μέσα από συγκρούσεις δραματικού αλλά και κωμικού χαρακτήρα», όπως αναφέρει το σημείωμα του σκηνοθέτη. Κωδικός πρόσβασης στο όνειρο που παιδεύει τις νύχτες του πρωταγωνιστή, το ομώνυμο τραγούδι των ΠΥΞ ΛΑΞ «Νετρίνο», ενώ άλλο τραγούδι («Γέφυρες με πέτρες της σιωπής») «συνηγορεί στο αδιέξοδο ενός ξαφνικού έρωτα που φοβάται το τέλος του». Τη μουσική υπογράφει ο Άλκης Παπαδόπουλος, τους στίχους των τραγουδιών ο ίδιος ο σκηνοθέτης, τη διεύθυνση φωτογραφίας ο Δημήτρης Κουκάς, τα σκηνικά και κοστούμια η Σάνυ Αλιμπέρτη.

Β.Π.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 1999

ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ ΣΕ ΕΞΙ ΠΟΛΕΙΣ

Για πέμπτη χρονιά φέτος, μέρος των προβολών και εκδηλώσεων του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ταξιδεύει σε πόλεις της Βόρειας Ελλάδας, παράλληλα με τη διεξαγωγή του προγράμματος στη Θεσσαλονίκη. Η ιδέα για τις Περιφερειακές Εκδηλώσεις του Φεστιβάλ υλοποιήθηκε, την πρώτη χρονιά, ως ένα πείραμα. Τη δεύτερη καταβλήθηκε προσπάθεια καθιέρωσής τους. Σήμερα, μπορούμε να πούμε ότι η προσπάθεια αυτή ευοδώθηκε και το τμήμα αυτό του Φεστιβάλ αποτελεί πλέον έναν επιτυχημένο θεσμό, που χρόνο με το χρόνο μεγαλώνει και εξαπλώνεται σε όλο και περισσότερες πόλεις.

Φέτος, το Φεστιβάλ ταξιδεύει στις πόλεις Αλεξανδρούπολη, Κιλκίς, Έδεσσα, Φλώρινα, Καστοριά και Ιωάννινα, δημιουργώντας ένα πολιτιστικό τόξο στα γεωγραφικά ίχνη της Εγνατίας Οδού. Στη διοργάνωση των εκδηλώσεων συνεργάτες του Φεστιβάλ είναι οι τοπικοί φορείς (Νομαρχίες, Δήμοι, Κινηματογραφικές Λέσχες), που συμμετέχουν με εκπροσώπους τους στις τοπικές οργανωτικές επιτροπές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Dewar's® FINEST SCOTCH WHISKY ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ | Α' ΠΡΩΒ | Β' ΠΡΩΒ | Γ' ΠΡΩΒ | ΤΕΛΙΚΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

1. Η Επιστροφή του Ηλίου
2. Κλειστές Πόρτες
3. Human Traffic
4. Το Τάμα
5. Γκαράζ Ολίμπο
6. Τζόνι
7. Διασταύρωση
8. Ονειροκυνηγός
9. Ποιός Μαδάει το Φεγγάρι;
10. Pizza King
11. Δημόσια Λουτρά
12. Ο Ανθρώπινος Παράγοντας

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ 1999

1. ...και Επί Γης Ειρήνη
2. Βυσσινόκηπος
3. Η Επίθεση του Γιανταίου Μουσακά
4. Το Κυνήγι του Λαγού
5. Ο Ανθός της Λίμνης
6. Η Ληστεία
7. Peppermint
8. Μαύρο Γάλα
9. Ο Δρόμος για την Ιθάκη
10. Χώμα και Νερό
11. Προπατορικό Αμάρτημα
12. Η Εαρινή Σύναξις των Αγοφυλάκων
13. Ιδαίου Μύθοι
14. Ονειρο Καλοκαιρινής Νύχτας
15. Το Καναρινί Ποδήλατο
16. Περάσματα από τον Παράδεισο
17. Αλιόσσα
18. Θα σε δω στην Κόλαση Αγάπη μου

Το ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΟΙΝΟΥ DEWAR'S απονέμεται σε μια ελληνική ταινία, που προβάλλεται σε πρώτη δημόσια προβολή και συμμετέχει στο 40ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. Το ίδιο βραβείο θα απονεμηθεί και σε μια ξένη ταινία που προβάλλεται στα πλαίσια του Διεθνούς Διαγωνιστικού.

Οι συμμετοχές των ταινιών, ελληνικές και ξένες, είναι αυτές που, κατά σειρά προβολής, αναφέρονται παραπάνω.

Η Θεσσαλονίκη γιορτάζει 40 Χρόνια Φεστιβάλ Κινηματογράφου

Το Φεστιβάλ στο Λιμάνι

Το 40ο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης θα πραγματοποιηθεί στους κινηματογράφους ΟΛΥΜΠΙΟΝ I & II και για πρώτη φορά στις αποθήκες της προβλήτας Α στο Λιμάνι της Θεσσαλονίκης.

1. CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 1
2. CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 2
3. CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 3
4. CINE ΠΡΟΒΛΗΤΑ 4
5. FESTIVAL CENTER

Πληροφορίες,
Βιβλιοπωλείο,
Φιλοξενία, Γραφείο
Τύπου, Γραφείο Δημοσίων
Σχέσεων, Media Stands

4. FESTIVAL CAFE-BAR
5. FESTIVAL GALLERY

ΠΡΟΒΛΗΤΑ Α

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Guest List

KHAMATOVA Chulpan
Film director
DURAKOVIC Jasmin
Journalist
BAILEY Cameron
Journalist
GEDEON Sasa
Film director
SELKOKARI Antti
Journalist
AZOYRY Philippe
Journalist
AKNIN Laurent
VASILEVSKI Alexandar
Journalist
KARATHANOS Than.
Producer
CASSIDY Elaine
Actress
KHAN Nawab
Journalist
CONTIS Angeliki
Journalist
KRAUSE ANDREAS
Journalist
STURMEY CHRISTINE
Journalist
HALARIS Christodoulos
Composer
KIAROSTAMI Abbas
Film director
FAINARU Dan
Film critic
FAINARU Edna
Journalist
FEGATELLU Renzo
Film critic
GUERRA Antonio
Screenwriter
GUERRA Eleonora
MARTINI Giacomo
Artistic Director
GERMANI Sergio
MACCIOCCEA Luca
Acquisitions
LAZIC Mila
TREVES Giorgio
HABETS Renata
Journalist
LARDENOYE Fred
Editor
STAALESEN Einar Guldvog
Journalist
LOECHEN Kalle
Journalist
EIDSVAAG Terje
Journalist
LAGLO Jan
Programmer
SEIXAS Santos Alberto
Film director
LOPES Fernando
Film director
EMERSIC Mali Ziva
Editor

ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ 40ου ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Αφίσα - Φωτογραφία - Σκηνογραφία

Εκθέσεις σκηνογραφίας, αφίσας και φωτογραφίας πλαισιώνουν το βασικό κορμό της φετινής τεσσαρακοστής διοργάνωσης του Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης. «Μισός αιώνας-διαδρομή», έκθεση-αφιέρωμα στο έργο του Τάσου Ζωγράφου, «Η Χρυσή Εποχή του Μεξικάνικου σινεμά», μέσα από σπάνιες αφίσες αντιπροσωπευτικών ταινιών της χρυσής περιόδου 1936-1956 του μεξικάνικου κινηματογράφου, «Ιδέες στο χαρτί», έκθεση αφίσας ενός από τους σημαντικότερους γραφίστες στην Ελλάδα, του Δημήτρη Θ. Αρβανίτη, «Σχεδόν ανεπαισθήτως τον βίον συμπληρούσα», πορτρέτα ηθοποιών που πέρασαν από τον ελληνικό κινηματογράφο, της Πηνελόπης Μασούρη, συμπληρώνουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το βασικό, κινηματογραφικό κορμό του φετινού Φεστιβάλ και τονίζουν τον επετειακό χαρακτήρα της τεσσαρακοστής διοργάνωσης.

12-21
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Μισός αιώνας - διαδρομή» του Τάσου Ζωγράφου Αποθήκη Α', πρώτος όροφος

Έκθεση-αφιέρωμα στο έργο ενός από τους μεγαλύτερους και «τελευταίους μαστορές» της ελληνικής σκηνογραφίας, του Τάσου Ζωγράφου, το οποίο για πάνω από 40 χρόνια αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ελληνικής εικαστικής σκηνής, του ελληνικού θεάτρου, κινηματογράφου και τηλεόρασης. Μαθητής του Γιάννη Τσαρούχη, ο οποίος τον ξεχώρισε από νωρίς, είχε αρχίσει να δουλεύει σε σκηνογραφικά συνεργεία ως ζωγράφος και αργότερα ειδικεύτηκε στις πλαστικές κατασκευές. Δούλεψε σ' όλα τα θέατρα και με όλους τους σκηνογράφους και κατά την πολύχρονη πορεία του στα κινηματογραφικά πλατό, διέτρεξε όλες τις φάσεις του ελληνικού σινεμά. Στην έκθεση που συνδιοργανώνεται με το Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, θα παρουσιαστούν ζωγραφικά και σκηνογραφικά έργα του καλλιτέχνη από το θεατρικό και κινηματογραφικό έργο του.

«Η Χρυσή Εποχή του Μεξικάνικου σινεμά» Αποθήκη Β'

Έκθεση αφίσας από το παγκοσμίου φήμης κινηματογραφικό αρχείο Αγρασάντσες, που αποτελεί τη μεγαλύτερη ιδιωτική συλλογή του είδους στον κόσμο. 24 αφίσες-σπάνια μνημεία μιας τέχνης, που μόλις τα τελευταία χρόνια άρχισε να εμπνέει τους κινηματογραφικούς συλλέκτες. Όλες τους χρονολογούνται την Χρυσή Εποχή του Μεξικανικού σινεμά (1936-1956), περίοδο κατά την οποία ο κινηματογράφος γνώρισε ιδιαίτερη άνθηση στο Μεξικό. Στη διάρκεια των δύο δεκαετιών, γυρίστηκαν πάνω από χίλιες πεντακόσιες ταινίες (αναμεσα τους και ταινίες των Μπουνιουέλ και Φερνάντες) και τυπώθηκαν πάνω από τρία εκατομμύρια αφίσες. Μόνο ένα μικρό μέρος κατάφερε να «επιβιώσει» από τη φυσική φθορά. Η έκθεση πραγματοποιείται με τη συνεργασία της Πρεσβείας του Μεξικού στην Ελλάδα.

«Ιδέες στο χαρτί», του Δημήτρη Θ. Αρβανίτη Αποθήκη Β'

Έκθεση αφίσας του Δημήτρη Θ. Αρβανίτη, ενός από τους σημαντικότερους Έλληνες γραφίστες. Οι «Ιδέες» περιλαμβάνουν 31 αφίσες για συναυλίες, ταινίες, θεατρικές παραστάσεις, κινηματογραφικά φεστιβάλ και διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ο Δημήτρης Αρβανίτης έχει σχεδιάσει μεγάλο αριθμό εξώφυλλων για δίσκους και βιβλία και υπήρξε ένας από τους πρώτους καλλιτεχνικούς διευθυντές στον ελληνικό περιοδικό Τύπο. Έχει συνεργαστεί, ανάμεσα σε άλλα, με τα περιοδικά Ταχυδρόμος, Τζαζ, Περιοδικό. Σήμερα εργάζεται για το Δίφωνο, το Jazz & Τζαζ και το Minima. Θεωρείται «δάσκαλος» για τη νέα γενιά γραφιστών και από το εργαστήρι του έχουν περάσει αρκετοί νέοι γραφίστες, οι οποίοι σήμερα κάνουν δική τους καριέρα. Κατά την περίοδο του Φεστιβάλ, οι αφίσες των συναυλιών των Miles Davis και Keith Jarrett θα προσφέρονται σε περιορισμένο αριθμό υπογεγραμμένων αντιτύπων με ταξοτυπίας, σε ειδική τιμή.

«Σχεδόν ανεπαισθήτως τον βίον συμπληρούσα», της Πηνελόπης Μασούρη «Πορτρέτα ηθοποιών που πέρασαν απ' τον ελληνικό κινηματογράφο» Αποθήκη Α', πρώτος όροφος

Έκθεση φωτογραφίας της Πηνελόπης Μασούρη, με θέμα τα παλιά αστέρια του ελληνικού κινηματογράφου. Περιλαμβάνει πενήντα πορτρέτα ηθοποιών που σημάδεψαν την ιστορία του ελληνικού σινεμά, από την ασπρόμαυρη εποχή του, και που φωτογραφήθηκαν όπως είναι σήμερα. Οι φωτογραφίες προέρχονται από το ομώνυμο λεύκωμα της Πηνελόπης Μασούρη που κυκλοφόρησε πρόσφατα, από τις εκδόσεις Αιγόκερως. Συνδιοργανωτής της έκθεσης είναι το Μουσείο Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης.

Βασίλης Γεωργιάδης

Τιμητικό αφιέρωμα με 5 ταινίες στον μεγάλο μαστορά του ελληνικού κινηματογράφου

Οι άσσοι του γηπέδου (1956)

Η καθημερινή ζωή πέντε απλών νέων ανθρώπων, που και οι πέντε -ως εξαιρετικοί ποδοσφαιριστές- ανήκουν στην Εθνική Ομάδα. Έτσι, ενώ ολόκληρη την ε-

βδομάδα στην ιδιωτική τους ζωή κινούνται στην ανωνυμία, ξαφνικά, κάθε Κυριακή, αποδεδειγμένα στα γήπεδα. Η αποβολή του ενός από την Εθνική Ομάδα θα γίνει αιτία να δοκιμαστεί η μεταξύ τους φιλία...

Τα κόκκινα φανάρια (1963)

Οι παράλληλες ιστορίες τεσσάρων γυναικών σ' ένα σπίτι του έρωτα στην Τρούμπα. Διασκευή του θεατρικού έργου Το σπίτι με τα κόκκινα φανάρια, του Αλέκου Γαλανού. Η ταινία ήταν υποψήφια για Όσκαρ Καλύτερης Ξένης Ταινίας το 1964.

Το χώμα βάφτηκε κόκκινο (1985)

Οι δύο γιοι ενός μεγαλοτσιφλικά του δεσποτικού κάμψου ερωτεύονται και συγκρούονται για την ίδια γυναίκα, ενώ γύρω τους σιγοβράζει η αγροτική εξέγερση του Κιλελέρ. Η ταινία ήταν υποψήφια για Όσκαρ Καλύτερης Ξένης Ταινίας το 1986.

Η έβδομη μέρα της δημιουργίας (1988)

Οι ελπίδες και τα όνειρα ενός νιόπαντρου, φτωχού ζευγαριού συντρίβονται από τη σκληρή πραγματικότητα και τις ανάγκες του βιοπορισμού. Διασκευή του θεατρικού έργου του Ιάκωβου Καμπανέλλη.

Κορίτσια στον ήλιο (1988)

Ένας απλοϊκός βοσκός ερωτεύεται μια τουρίστρια. Υποψήφια για τη Χρυσή Σφαίρα των Ανταποκριτών Ξένου Τύπου του Χόλιγουντ.

40 ΧΡΟΝΙΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
Τιμή στον εμπνευστή και πρωτεργάτη
Παύλο Ζάννα

Μετονομασία ΟΛΥΜΠΙΟΝ II
σε αίθουσα «Παύλος Ζάννας»
Σάββατο 13 Νοεμβρίου

Η εκδήλωση για τη μετονομασία του ΟΛΥΜΠΙΟΝ II σε κινηματογραφική αίθουσα «ΟΛΥΜΠΙΟΝ II - Π. Ζάννας», θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο, 13 Νοεμβρίου, στις 6 το απόγευμα. Για τον Παύλο Ζάννα θα μιλήσουν ο σύμβουλος Κινηματογράφου του υπουργείου Πολιτισμού Γιάννης Μπακογιαννόπουλος, ο καθηγητής Δημήτρης Μαρωνίτης και ο πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου Μάνος Ευστρατιάδης. Θα ακολουθήσει η προβολή του ντοκιμαντέρ-πορτρέτο «Παύλος Ζάννας Διαδρομές» του Λευτέρη Ξανθοπούλου, την οποία θα προλογίσει ο ίδιος ο σκηνοθέτης.

“Βρισκόμαστε τώρα σε μια περίοδο όπου είμαστε αντιμέτωποι με παλιές κινηματογραφικές συνταγές που εμφανίζονται με το πρόσωπο του καινούριου. Νομίζω ότι ο κινηματογράφος, όπως τον ξέραμε, είναι σε μια βαθιά κρίση και μεταλλάσσεται προς κάτι διαφορετικό, όπου ενδεχομένως θα περάσουμε σε μια άλλη φάση της ιστορίας του κινηματογράφου, του κινηματογραφικού πολιτισμού, της κινηματογραφικής έκφρασης.

Ίσως σ’ αυτήν την επόμενη φάση ο κινηματογράφος της αναζήτησης, αυτός ο άλλος κινηματογράφος που μας ενδιαφέρει εδώ, θα έχει έναν διαφορετικό ρόλο στην κοινωνία, σαν αυτόν που έχει μια έκθεση ζωγραφικής ή μια σοβαρή συναυλία, που θα αφορά πολύ λιγότερο κόσμο, αν και δεν θα λείπει ποτέ”

Μιχάλης Δημόπουλος

Διαφαίνεται κάποια κατεύθυνση στις ταινίες των νέων δημιουργών που να αντανakλάται στο επίσημο διεθνές διαγωνιστικό πρόγραμμα του φετινού φεστιβάλ;

Το τοπίο δεν δείχνει μόνο μία κατεύθυνση, είναι πολύμορφο. Υπάρχουν θέματα διαφορετικά. Τα διατρέχει όμως μία ίδια αγωνία που αφορά στη θέση και στη σχέση των νέων στην κοινωνία που ζουν. Βρισκόμαστε σε μια μεταβατική εποχή, σε όλα τα επίπεδα, όπου τα παλιά στάνταρς έχουν εκλείψει και υπάρχει ως προς αυτό που έρχεται μια αβεβαιότητα και μια αμηχανία. Κι αυτή η αίσθηση είναι που αντανakλάται κυρίως στις ταινίες των νέων δημιουργών. Επίσης υπάρχει μια κοινή διαφαινόμενη τάση για εξερεύνηση των σχέσεων μέσα στην οικογένεια, που αποτελεί έναν σταθερό πόλο αναφοράς, αλλά που επηρεάζεται κι αυτός ο θεσμός μέσα σε μια κοινωνία που αλλάζει. Το παιχνίδι παίζεται παντού, σε όλα τα επίπεδα, με πιο σκληρούς όρους, ακόμα και στις πιο στενές διαπροσωπικές σχέσεις.

Αυτά ως προς τη θεματική των ταινιών, ως προς την αισθητική τους; Ως προς την αισθητική τους, όπως θα διαπιστώσουμε, υπάρχει μια σχετική έκπτωση. Το θέμα της γραφής, το θέμα της μοντέρνας αφήγησης, όπως το ξέραμε πριν από μια δεκαετία, και ακόμα παλαιότερα, δεν φαίνεται πλέον να απασχολεί τους νέους δημιουργούς. Ενδιαφέρονται περισσότερο για το περιεχόμενο των ταινιών τους και λιγότερο για την μορφή. Ίσως αυτό να οφείλεται στην καταλυτική επίδραση της τηλεόρασης που έχει απλοποιήσει τα πράγματα σε σημαντικό βαθμό, σε θέματα έκφρασης, γραφής, αφήγησης. Οι σκηνοθέτες, που βρίσκονται μεταξύ εικόνας και τριάντα χρόνων, έχουν γαλουχηθεί σε ένα τέτοιο περιβάλλον εικόνας και ασφαλώς έχουν επηρεαστεί. Γι’ αυτό είναι και αρκετά σπάνιο να βρεί κανείς μια νέα εκφραστικότητα, μια πρωτοτυπία στην σκηνοθεσία, παρ’ όλη τη θεματική δυναμική που διακρίνει κανείς σε πολλές ταινίες.

Υπάρχει ίσως μια κάποια εναλλακτική χρήση των νέων τεχνολογιών σε σχέση με τον τρόπο που τις χρησιμοποιεί σήμερα το Χόλιγουντ για να παράγει θέαμα;

Ναι, σε ορισμένες περιπτώσεις επιχειρείται μια τέτοια χρήση, με στόχο ένα διαφορετικό αισθητικό αποτέλεσμα. Υπάρχει στο πρόγραμμα του διεθνούς διαγωνιστικού μια καναδική ταινία, *Τζόνι* είναι ο τίτλος της, που είναι φτιαγμένη με βάση το “Δόγμα ’95” και είναι πολύ ενδιαφέρουσα ταινία, γιατί έχει ακριβώς μια πολύ ενδιαφέρουσα γραφή. Οι άλλες θα έλεγα ότι είναι λίγο πιο κλασικές στη μορφή τους, ελεύθερες μερικές φορές, γιατί δεν είναι συμβατικές ταινίες σε καμιά περίπτωση, τουλάχιστον οι περισσότερες. Όμως, ομολογουμένως, δεν είναι επαναστατικές, να το πω έτσι, σε επίπεδο φόρμας. Όπως επαναστατικές μ’ αυτόν τον τρόπο, μοντέρνες, εξακολουθούν να είναι ταινίες παλαιότερων δημιουργών, κι αυτό είναι το παράξενο. Ίσως αυτό συμβαίνει γιατί, καθώς βρισκόμαστε στο τέλος του αιώνα, υποκύπτουμε σε μια παλινδρόμηση, σε μια α-

νακύκλωση των όσων έχουν γίνει στην τέχνη και τις μορφές της τέχνης, προσπαθώντας να τις ανανεώσουμε, να τις ανακαινίσουμε μόνο με όσα προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία. Το ίδιο συμβαίνει και μ’ έναν άλλον τρόπο και στον αμερικάνικο εμπορικό κινηματογράφο, όπου χιλιοειπωμένες ιστορίες επιστρέφουν μέσα από εικόνες επεξεργασμένες με ψηφιακή τεχνολογία, με περισσότερα εφέ, που τις κάνουν επιφανειακά πιο εντυπωσιακές, αλλά τίποτα παραπάνω. Αυτή η ανακύκλωση, εξάλλου, είναι το στίγμα της τελευταίας τάσης του μεταμοντερνισμού.

Και ο Πέδρο Αλμοδόβαρ δεν είναι μια περίπτωση μεταμοντέρνου;

Ναι, και ο Αλμοδόβαρ έκανε δάφονα τέτοια, κυρίως στη δεκαετία του ’80, όπου τα πράγματα ήταν σε φοβερό τέλμα, ιδιαίτερα στο σινεμά, και τα έκανε μ’ ένα προκλητικό ύφος, αλλά και με μια γνώση του αντικείμενου, και γι αυτό φάνηκε σαν μια νέα πρόταση.

Και ο Αλμοδόβαρ είναι λοιπόν ένας εκπρόσωπος αυτής της τάσης.

Ναι, αλλά αυτός εκφράζει πολύ καλά, αυθεντικά, αυτή την τάση, μ’ έναν τρόπο που κάπως συνδέει τελικά το παλιό με το καινούριο. Είναι ένας σκηνοθέτης που λειτούργησε τη τελευταία δεκαπενταετία και που χρησιμοποίησε πολλά στοιχεία κινηματογραφοφιλικά για να φτιάξει ένα είδος πάτσγουερκ από διάφορα κινηματογραφικά είδη, και μέσα πάντοτε από την προσωπική του ματιά. Κι αυτό το έκανε τα πρώτα χρόνια τελείως έξω, από όσα επικρατούσαν ως κατάσταση εκείνη την εποχή στο ισπανικό σινεμά, σαν να αγνοούσε την πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα που τον περιέβαλε, φέρνοντας έτσι μια νέα ματιά πάνω στο σινεμά. Ήξερε πολύ καλά το παλιό σινεμά, αγάπησε και μελέτησε το παλιό σινεμά και εμφανίστηκε με κάτι διαφορετικό που δεν το περίμενε κανείς. Είναι όμως ασφαλώς ένα παράδειγμα αυτής της μετάλλαξης του κινηματογράφου που έλεγα πριν, όπως μ’ έναν άλλο τρόπο είναι και ο Ντέιβιντ Λιντς.

Νομίζω ότι η επιλογή του Αλμοδόβαρ ως τιμώμενο πρόσωπο δημιουργού και ως έργο σηματοδοτεί και μια νέα εποχή για το Φεστιβάλ.

Ναι, όλοι οι άλλοι δημιουργοί που τους κάναμε αφιερώματα μέχρι τώρα ήταν συνεχιστές της σχολής του λεγόμενου μεταπολεμικού μοντέρνου κινηματογράφου, είτε πρόκειτο για τον Όσιμα που, παρότι Ιάπωνας, εί-

χε στοιχεία της Νουβέλ Βαγκ, είτε πρόκειτο για τον Κεν Λόουτς που είναι ένα είδος συνεχιστή του Φρη-σινεμά. Ο Αλμοδόβαρ ανήκει σε μια άλλη, πιο πρόσφατη εποχή. Είναι μεν ένας σινεφίλ σκηνοθέτης, που γνωρίζει πολύ καλά το σινεμά, και είναι επίσης πολύ πιο σπιντάτος, αλλά τα θέματά του από την άλλη είναι πολύ πιο βατά, που φτάνουν στο σημείο καμιά φορά να μοιάζουν απλοϊκά. Ο τρόπος όμως που τα δίνει, ο τρόπος που τα αρθρώνει, και βέβαια και ο τρόπος που τα πλασάρει—είναι ιδιοφυΐα σ’ αυτό, έχει φοβερό κριτήριο για το τι αρέσει, για το γούστο της εποχής—είναι ένας τρόπος σίγουρα διαφορετικός από εκείνον των δημιουργών που μέχρι τώρα επιλέγαμε. Δεν σταμάτησε όμως ποτέ να εξελίσσεται, να ωριμάζει και το σημαντικότερο παράδειγμα είναι το τελευταίο του έργο, που είναι μια εντελώς προσωπική, δική του άποψη για τη γυναίκα που εμένα με συγκινεί, μου άρεσε πάρα πολύ. Ξέρει πολύ καλά όχι μόνο τι κάνει ο ίδιος όταν σκηνοθετεί, αλλά ξέρει εξίσου καλά και πώς επιδρά αυτό που κάνει στο θεατή και αυτό είναι μάλλον το μυστικό της επιτυχίας του.

Συνέντευξη: Σωτήρης Ζήκος

ΑΜΟΣ ΓΚΙΤΑΪ:
Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Αναμνήσεις

Devarim (Ισραήλ, 1995)

Ο Τσέζαρε, ένας σαραντάχρονος φωτογράφος, ξοδεύει όλη του την ενέργεια κατακτώντας γυναίκες και χρησιμοποιεί το σεξ για να δικαιολογήσει την ύπαρξή του. Ο τριαντάχρονος Ισραήλ, συγκάτοικος του Τσέζαρε, θέλει να μάθει να παίζει όργανο, αλλά δεν κάνει τίποτα για να πραγματοποιήσει την επιθυμία του. Ο Γκόλντμαν, λίγο μεγαλύτερός τους, είναι δικηγόρος, ζει με τους γονείς του και περιμένει τον μεγάλο έρωτα που θα δώσει νόημα στην άκαρη ζωή του...

Πρώτη ταινία της τριλογίας για τις πόλεις, οι *Αναμνήσεις* είναι ένα έξοχο πορτρέτο του Τελ Αβίβ, μιας πόλης που «δέρνεται» από το χαμσίνι, τον άνεμο της ερήμου που μπορεί να τρελάνει τους ανθρώπους, σπρώχνοντάς τους σε ακραίες και αντιφατικές συναισθηματικές καταστάσεις.

Παρασκευή 12 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 3, 14:30

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ

ROMANTZO Romance

της Κατρίν Μπρεϊγιά (Γαλλία, 1998)

Είναι άραγε αλήθεια ότι οι προσωπικές σχέσεις βασίζονται αποκλειστικά σε σκληρές διαπραγματεύσεις για το ποιος θα ‘χει το πάνω χέρι, κι ότι δεν τρέφονται παρά μόνο από συγκρουόμενες παρορμή-

σεις, του σαδομαζοχισμού μη εξαιρουμένου; Η Μαρί θα προσπαθήσει να βρει τις απαντήσεις, θέτοντας στον εαυτό της τα ερωτήματα με τρόπο ευθύ, μπροστά σε όλους αυτούς τους άντρες που μοιάζουν να δίνουν στην ευθύτητα προέχουσα θέση μεταξύ των πλεονεκτημάτων του ανδρικού γένους. Ο εγωκεντρικός Πολ δεν προτίθεται να την ικανοποιήσει όπως εκείνη επιθυμεί. Άλλωστε, η σεξουαλική του ταυτότητα δεν έχει σαφώς καθοριστεί, ούτε και δίνει στη Μαρί καμιά πραγματική ένδειξη τρυφερότητας. Η Μαρί, λοιπόν, θα ξεκινήσει μια προσωπική οδύσσεια, όπου το σεξ με τους άντρες θα είναι η υπ’ αριθμόν ένα προτεραιότητά της, σε μια προσπάθεια να βιώσει τη σαρκική ηδονή και να βρει έτσι τον ορισμό της.

Παρασκευή 12 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 3, 23:00

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Tim Roth

Ο Tim Roth είναι ένας από τους πιο ταλαντούχους ηθοποιούς της Μεγάλης Βρετανίας. Έκανε το κινηματογραφικό του ντεμπούτο στην ταινία του Alan Clarke *Made in Britain* και στη συνέχεια ακολούθησε ένας πρωταγωνιστικός ρόλος στο *Mean Time* του Mike Leigh. Στην δεκαετία του 1980 και του 1990 εμφανίστηκε στις ταινίες των Stephen Frears' *The Hit*, Peter Greenaway's *The Cook, The Thief, His Wife and Her Lover*, Tom Stoppard's *Rosencrantz and Guildenstern are dead* και Robert Altman's *Vincent and Theo*.

Έγινε γνωστός χάρη στους δύο ρόλους του σε δύο ταινίες του Quentin Tarantino, *Reservoir Dogs* και *Pulp Fiction*. Έχει επίσης πρωταγωνιστήσει στις ταινίες *Animals*, *The Legend of the Pianist on the Ocean*, *Hoodlum*, *Little Odessa*, *Heart of Darkness* κ.α.

"Με γοήτρευε πάντα η σκηνοθεσία αλλά δεν ένοιωθα έτοιμος να παρατήσω την ηθοποιία για να αφοσιωθώ στο γύρισμα μιας ταινίας. Το μυθιστόρημα μου φάνηκε σαν μια πολύ βαθιά, ανησυχνητική και δυναμική ιστορία. Πάντα μου άρεζε η ιδέα να γυρίσω μια ταινία για τα πράγματα που κάνουν οι γονείς στα παιδιά τους και ήξερα ότι αυτό θα ήταν μια πρόκληση -όχι μόνο εξαιτίας του θέματος αλλά και επειδή θα έπρεπε να δουλέψω με δύο παιδιά στους πρωταγωνιστικούς ρόλους... Η αιμομιξία είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα και τολμώ να πω ότι δεν καταγράφεται με ειλικρίνεια στο σινεμά. Ο πατέρας της ιστορίας είναι επιφανειακά ένας φυσιολογικός άνθρωπος, δεν είναι βίαιος και δεν προέρχεται από ένα στερπημένο περιβάλλον, και αυτό ακριβώς δείχνει με έμφαση ότι η αιμομιξία δεν παίρνει υπόψη της ούτε την κοινωνική ούτε την οικονομική τάξη."

Ο Tim Roth για την ταινία του *Η ζώνη του πολέμου*

ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Νέες καλές ταινίες

Την υπόθεση πως η μυθοπλασία, στην σκηνή του παγκόσμιου ανεξάρτητου κινηματογράφου, πλησιάζει το ντοκιμαντέρ προτείνει το μεγαλύτερο μέρος των ταινιών του πληροφοριακού τμήματος των Νέων Οριζόντων.

Στο *Ο άνεμος θα μας σηκώνει* οι φιλοσοφικές αναζητήσεις του Αμπάς Κιαροστάμι συναντιούνται σ'ένα απομακρυσμένο ορεινό χωριό του ιρανικού Κουρδιστάν. Ο πολυβραβευμένος σκηνοθέτης με την μέθοδο της επανάληψης και της αφαίρεσης μετατρέπει το παρθένο φυσικό τοπίο σε στούντιο, έτσι που ο θεατής όταν το βλέμμα του ξεπεράσει το οφθαλμοφανές βρίσκεται σ'έναν ποιητικό κόσμο ερωτηματικών για τις μετρημένες πραγματικές αξίες στη ζωή.

Την περιπετειώδη περιπλάνηση της 17χρονης Φελίσια (Ελέν Κάσιντυ), σε μια βιομηχανική βρετανική πόλη καθώς αναζητά τον συντρόφο της, ακολουθεί ο θεατής στο *Ταξίδι της Φελίσια* του Ατόμ Εγκογιάν. Το παιχνίδι του Εγκογιάν με την αγωνία του θεατή συνδυάζεται μεταξύ άλλων με την τεχνική του να τον πληροφορεί με περισσότερα στοιχεία απ'όσα γνωρίζουν οι ηθοποιοί, αλλά και με την οθόνη της τηλεόρασης η οποία στο σπίτι του Χίντις έχει τον δικό της χαρακτήρα.

Το *Λούνα Πάπα* του ρώσου Μπαχτιάρ Κουντοχιαζόροφ βασισμένο σε μια παράδοση πραγματική ιστορία: μια αγελάδα που έπεσε από τον ουρανό στη μέση μιας ψαρόβαρκα μάλλον από κάποιο διερχόμενο αεροπλάνο, παίζει με το πραγματικό και το φανταστικό στις άγριες ερμητικές περιοχές της κεντρικής Ασίας. Οι χώροι, τα γεγονότα μοιάζουν παραμυθένια αλλά είναι ταυτόχρονα αληθινά και παρουσιάζουν ένα εξωτικό κωμικοτραγικό περιβάλλον. Η παράδοση και οι δεισιδαιμονίες ταυτίζονται με το χάος του μεταμοντέρνου κόσμου.

Ο Βέλγος Φρεντερίκ Φοντέν με ιδιαίτερη απλότητα δείχνει την οδό που κατευθύνει από το σεξ στην αγάπη στην *Μία πορνογραφική σχέση*. Το δωμάτιο ενός ξενοδοχείου και η γωνία ενός καφέ είναι ουσιαστικά τα σημεία όπου εκτυλίσσεται η αφήγηση του Φοντέν. Οι πολύ καλές ερμηνείες της Ναταλύ Μπέη (βραβείο γυναικείας ερμηνείας στο Φεστιβάλ της Βενετίας) και του Σέρτζι Λοπέζ σε συνδυασμό με τη λιτή σκηνοθεσία αποκαλύπτουν και υπενθυμίζουν μεταξύ άλλων την συχνή απουσία της αγάπης από τις εφήμερες και όχι μόνο, ερωτικές σχέσεις.

Το πρόβλημα της μετανάστευσης έρχεται όλο και πιο κοντά μας μετά το πέρασμα σχεδόν μιας δεκαετίας έντονων αναταραχών στα Βαλκάνια. Στα περίχωρα της συννεφιασμένης Βιέννης στο *Μακρινές γειτονιές* της Μπάρμπαρα Άλμπερτ νέα παιδιά φτωχών οικογε-

νιών και μετανάστες από τα γειτονικά κρατίδια της πρώην Γιουγκοσλαβίας δίνουν καθημερινά τον δικό τους εξαντλητικό αγώνα για να μπορέσουν να επιβιώσουν και να νιώσουν πως η ζωή τους χαμογελά. Ο ψυχολογικός πόλεμος, αποτέλεσμα της μιζέριας και της φτώχειας, ξεκινάει μέσα από την ίδια την πολυμελή οικογένεια όπου ο πατέρας εν γνώση των υπολοίπων -για να διατηρούνται οι ισορροπίες- ασελγεί σε βάρος της μικρής του κόρης. Οι ερμηνείες κι εδώ είναι πολύ καλές: βραβείο Μαρτσέλο Μαστρογιάνι στην Νίνα Προλ.

Ο γάλλος Ερίκ Ζονκά με την δεύτερη ταινία του, 65λεπτη παραγωγή για την τηλεόραση, *Το κλεφτρόνι*, σοκάρει εισερχόμενος στον υπόκοσμο των προαστίων γαλλικής μεγαλούπολης. Το πρόβλημα της επιβίωσης για τους νέους εύκολα μπορεί να είναι η αφορμή για την εισοδό τους στον κόσμο της παρανομίας. Το ξάφνιασμα του θεατή είναι μάλλον ένα από τα ατού της σκηνοθετικής τεχνικής του Ζονκά.

Ο Έιμος Κόλεκ με μέθοδο που θυμίζει Κασαβέτη, στο *Fiona*, τοποθετεί την μούσα του Άνα Τόμσον στον χώρο της πορνείας και των crackhouses της Νέας Υόρκης.

Η ταινία, που προκάλεσε ίσως τα περισσότερα ερωτηματικά για την βράβευση της στο Φεστιβάλ Καννών *Η ανθρωπότητα* του Μπρουνό Ντυμόν, κινούμενη θεματικά γύρω από την εξιχνίαση ενός εγκλήματος σατιρίζει και ηρωοποιεί ταυτόχρονα τη ζωή στη Γαλλική επαρχία. Ίσως το μεγαλύτερο δράμα που υπάρχει μεταξύ των ανθρώπων είναι η έλλειψη επικοινωνίας και φαίνεται πως στην επαρχία το σεξ είναι η μόνη διέξοδος. Η τολμηρή και ειλικρινής επιλογή της επιτροπής στις Κάννες να την βραβεύσει, σηματοδοτεί και την κατεύθυνση των μεγάλων φεστιβάλ να υποστηρίζουν ταινίες που προβληματίζουν και προτείνουν μια νέα οπτική η οποία ξεφεύγει από την συνηθισμένη του εμπορικού κινηματογράφου. Καλή αρχή!

Χρήστος Καλλιτάσης

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Απαντήστε μου / *Rispondezemi*

της Λέα Πουλ (Καναδάς / Ελβετία, 1988)

Το *Απαντήστε μου*, ένα ταξίδι μέσα από τις αναμνήσεις μιας γυναίκας που παραπαίει ανάμεσα στη ζωή και το θάνατο, είναι μέρος της σπονδυλωτής ταινίας *Ιστορίες του Μόντρεαλ*.

Cine Προβλήτα 3, 23:00

Το κλεφτρόνι / *Le petit voleur*

του Ερίκ Ζονκά (Γαλλία, 1999)

Ο Σ., ένας μαθητευόμενος φούρναρης σε μια επαρχιακή πόλη, εγκαταλείπει τον φούρνο του πατέρα του ύστερα από μια έντονη λογομαχία μαζί του. Το ίδιο απόγευμα περνάει τη νύχτα του με την Laura, μια νεαρή σερβιτόρα, και ενώ εκείνη κοιμάται αυτός της κλέβει όλες τις οικονομίες της. Αυτή η πράξη σημαδεύει την αρχή μιας νέας ζωής για ένα κλεφτρόνι και τη συμμορία του. Έγκλημα και μεταμόρφωση. Η δεύτερη ταινία μεγάλου μήκους του Ερίκ Ζονκά που τον γνωρίσαμε πέρσι με την *Ονειρεμένη ζωή των αγγέλων*.

Cine Προβλήτα 3, 23:00

Σοκολάτα / *Chocolat*

της Κλερ Ντενί (Γαλλία, 1988)

Καμερούν, αμέσως μετά την ανεξαρτησία του. Η ιστορία διαδραματίζεται σ' ένα μικρό παράρτημα της Γαλλικής διοίκησης σ' ένα επαρχιακό χωριό χαμένο στο πουθενά, αποκομμένο από το οδικό δίκτυο. Σ' αυτό το χωριό μένουν ο διοικητής Marc Allens και η γυναίκα του Almee μαζί

με την κόρη τους France, οι μοναδικοί λευκοί ανάμεσα στους μαύρους υπηρέτες τους. Ο Marc ζει τη ζωή που πάντα ονειρευόταν, ενώ η Almee ασχολείται με τις δουλειές του σπιτιού. Το μοναδικό του πάθος φαίνεται να είναι ένας κήπος που τον περιποιείται με σχολαστικότητα. Στον κόσμο των παιδιών ο Protee, ο ιθαγενής υπηρέτης του, και η France αναπτύσσουν μια ειδική φιλία εξαιτίας της αδυναμίας τους: η France επειδή είναι μικρό παιδί, ο Protee επειδή είναι υπηρέτης. Μια μέρα ένα αεροπλάνο που έχασε την πορεία του αναγκάζεται να προσγειωθεί σ' αυτόν τον "Παράδεισο πάνω στη Γη" και το σπίτι γεμίζει από ξένους.

Cine Προβλήτα 3, 23:00

Ο εικοστός αιώνας μου

Az én XX. századom

της Ιλντρίκ Ενιέντι (Ουγγαρία / Γερμανία, 1988)

Η ιστορία της ταινίας αφορά δύο εξαιρετικές γυναίκες, ή μήπως είναι η ίδια η γυναίκα; Ας πούμε ότι είναι δίδυμες: Η Dora και η Lili γεννήθηκαν στην Βουδαπέστη το 1880 -μόλις είχε ανακαλυφθεί το ηλεκτρικό φως. Τα κορίτσια προσπαθούσαν να τα βγάλουν πέρα με τη ζωή τους, μέχρις ότου χωρίστηκαν κάτω από μυστηριώδεις συνθήκες. Την Πρωτοχρονιά του 1899 η Dora και η Lili επιβιβάζονται στο Orient Express δίχως να συναντήσουν η μία την άλλη. Η Dora επιλέγει την πρώτη θέση, ενώ η αναρχική Lili καταφεύγει στην τρίτη θέση. Μοιάζουν φτυστά η μία στην άλλη αλλά ταυτόχρονα είναι τελείως διαφορετικές.

Αποτελούν επίσης το ερωτικό αντικείμενο του ίδιου άντρα, που δεν γνωρίζει τη δυσδικότιτά τους. Η πρώτη ταινία μεγάλου μήκους της Ενιέντι, ασπρόμαυρη, που βραβεύθηκε με τη χρυσή κάμερα στο Φεστιβάλ Καννών το 1989. Ένας κωμικός απολογισμός για τον πολιτισμό στο τέλος του αιώνα.

Cine Προβλήτα 3, 23:00

Η ζώνη του πολέμου

The War Zone

του Τιμ Ροθ (Μ. Βρετανία, 1998)

Τα περίχωρα του Ντέβον, όπου μόλις έχει μετακομίσει η οικογένειά του, είναι ένα μοναχικό μέρος για τον δεκαπεντάχρονο Tom. Ο Tom σκοτώνει τον χρόνο του με την δεκαπεντάχρονη αδελφή του Jessie, ενώ ο πατέρας του οργανώνει τις δουλειές του και η μητέρα περιμένει το τρίτο τους παιδί. Ένα απόγευμα, καθώς ο Tom επιστρέφει στο σπίτι, βλέπει κάτι που υπονοεί ένα τρομακτικό μυστικό ανάμεσα στον πατέρα του και την Jessie. Οι κατηγορίες του αποκρούονται από την αδελφή του και η σύγχυσή του επιτείνεται από την ατμόσφαιρα ευτυχίας που διαπνέει την οικογένεια. Η συμπεριφορά της αδελφής του τον σαστίζει ακόμα περισσότερο και έτσι αποτραβιέται στον εαυτό του, πράγμα που η μητέρα του το αποδίδει στη ζήλεια για την νεογέννητη αδελφή του...

Cine Προβλήτα 3, 23:00

Σταθμός διερχομένων

Gas Food Lodging

της Άλισον Άντερς (ΗΠΑ, 1995)

Η ταινία περιγράφει τη ζωή σε μια από εκείνες τις μικρές πόλεις που βρίσκονται κατά μήκος των μεγάλων λεωφόρων, αυτές που μόλις και μετά βίας αντιλαμβάνεσαι, εκτός κι αν μείνεις από βενζίνη, είσαι πεινασμένος ή χρειάζεσαι ξενοδοχείο. Δεν υπάρχει κανείς άλλος λόγος για να ξεδέσουμε χρόνο οι περισσότεροι από μας σ' ένα απομονωμένο μέρος, όπως το Lagatime, στην έρημο του νότιου Μεξικού. Έτσι, σπάνια έχουμε την ευκαιρία να ριζούμε μια ματιά στο πώς κυλάει η ζωή σ' ένα τέτοιο μέρος.

Cine Προβλήτα 3, 23:00

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΑΒΑΛΑ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 2, 105 64 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 3271300, 3310562, FAX: 3252895

40°

Φεστιβάλ Κινηματογράφου

12-21 Νοεμβρίου 1999 Θεσσαλονίκης

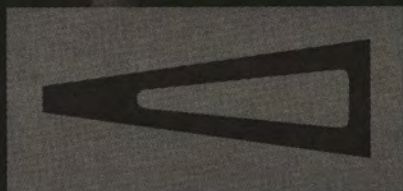
ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΟΙΝΟΥ Dewar's

ΨΗΦΙΣΤΕ ΤΗΝ ΤΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

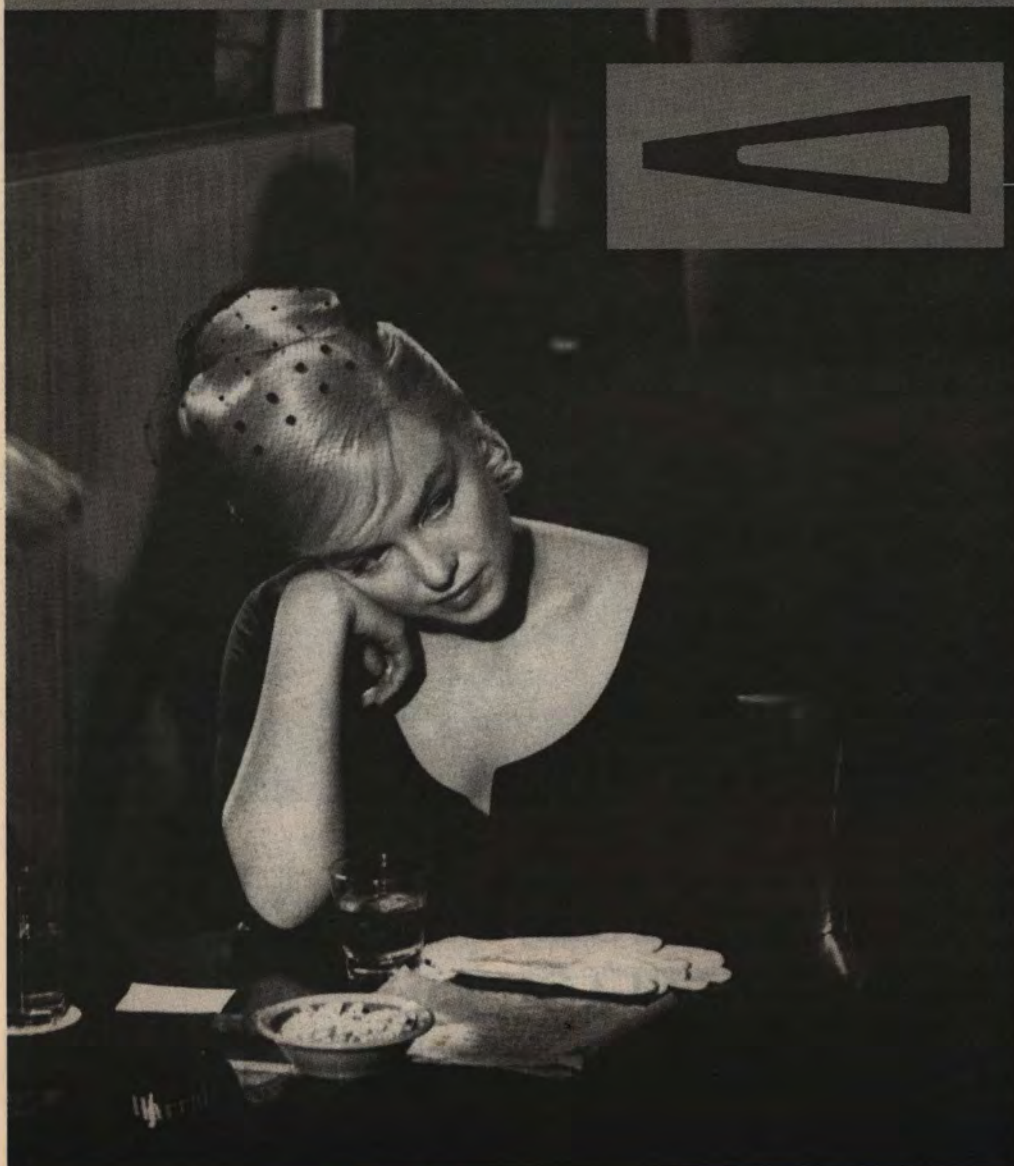

• Οι λέξεις DEWAR'S, WHITE LABEL και ο Highlander είναι σήματα κατοχυρωμένα.

info station

ΔΩΜΑΤΙΟ ΜΕΘΕΑ

internet access

δωρεάν email

online gaming

scanning, printing services

web design

chatting, net meeting

real audio MP3

seminaria, εκδηλώσεις, παρουσιάσεις

SIGMANET

κέντρο πληροφορικής

Βενιζέλου 59, τηλ. 261700 (4 γραμμές) fax 230222

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Carlsberg
Beer

Ίσως, η καλύτερη μπίρα στον κόσμο

Πόσες φορές
σας δώσαμε **ΕΜΕΙΣ** ραντεβού;

Περισσότερες
από όσες θυμάστε!

Η πρώτη τηλεόραση, το πρώτο ραδιόφωνο. Δυνατές και ηλούσιες εικόνες, γνώριμοι και φιλικόί ήχοι. Η ΕΡΤ είναι οι πρώτες μας αναμνήσεις. Ένα κομμάτι από την προσωπική μας ιστορία. Σε συνεχή και ζωντανή επικοινωνία με το κοινό, ευαίσθητος δέκτης των εξελίξεων, δραστήριος φορέας του πολιτισμού, συνδετικός κρίκος των Ελλήνων σε όλο τον κόσμο, η ΕΡΤ σήμερα δεν χρειάζεται να δικαιολογεί... Έχει θέση στην καρδιά μας. Είναι ο πρωταγωνιστής της ραδιοηλεκτρονικής ιστορίας μας. Με τρεις τηλεοπτικούς σταθμούς, με δορυφορικά προγράμματα, με ραδιοφωνικό δίκτυο, με πλήρη οδηγό ενημέρωσης και ορχήστρα μουσικών συνόλων. Η ΕΡΤ είναι κομμάτι του εαυτού σας.

ASPECT

ERT

Κομμάτι του εαυτού σας

ETN

NET

ET

EPT
SAT

ΕΡΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΜΟΥΣΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ

TV 100, FM 100, FM 101, FM 100.5

δίνουμε χρώμα στη ζωή σας!

Εδώ και δέκα χρόνια τα τρία δημοτικά ραδιόφωνα της Θεσσαλονίκης και η δημοτική τηλεόραση TV 100 "ζωγραφίζουν" με ήχο και εικόνα, με λόγο και μουσική την καθημερινότητά μας. Με τις λαμπερές και εκφραστικές πινελιές τους το FM 100, το FM 101, το FM 100.5 και η TV 100 σας προσφέρουν μια συνεχή και συνεπή πληροφόρηση αλλά και δίνουν ξεχωριστό χρώμα στον τομέα της διασκέδασης και της ψυχαγωγίας. Η Δημοτική Εταιρεία Πληροφόρησης, Θεάματος και Επικοινωνίας είναι το "επίδεξιο χέρι" που με τους τέσσερις σταθμούς της σίγουρα κάνει τη ζωή μας πιο όμορφη!

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΘΕΑΜΑΤΟΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Αγγελάκη 16 - 546 36 Θεσσαλονίκη - Τηλ. 266.202 fax 266.569 ■ Νικ. Γερμανού 1 - 546 21 Θεσσαλονίκη - τηλ. 265.828 fax 267.532

εξώστης

13

Για μας είναι τυχερό.
Παρασκευή και 13 κυκλοφορεί
το πρώτο τεύχος του "εξώστη"

Το Σάββατο 13 Νοεμβρίου 1999
μπαίνουμε στο 13ο χρόνο μας

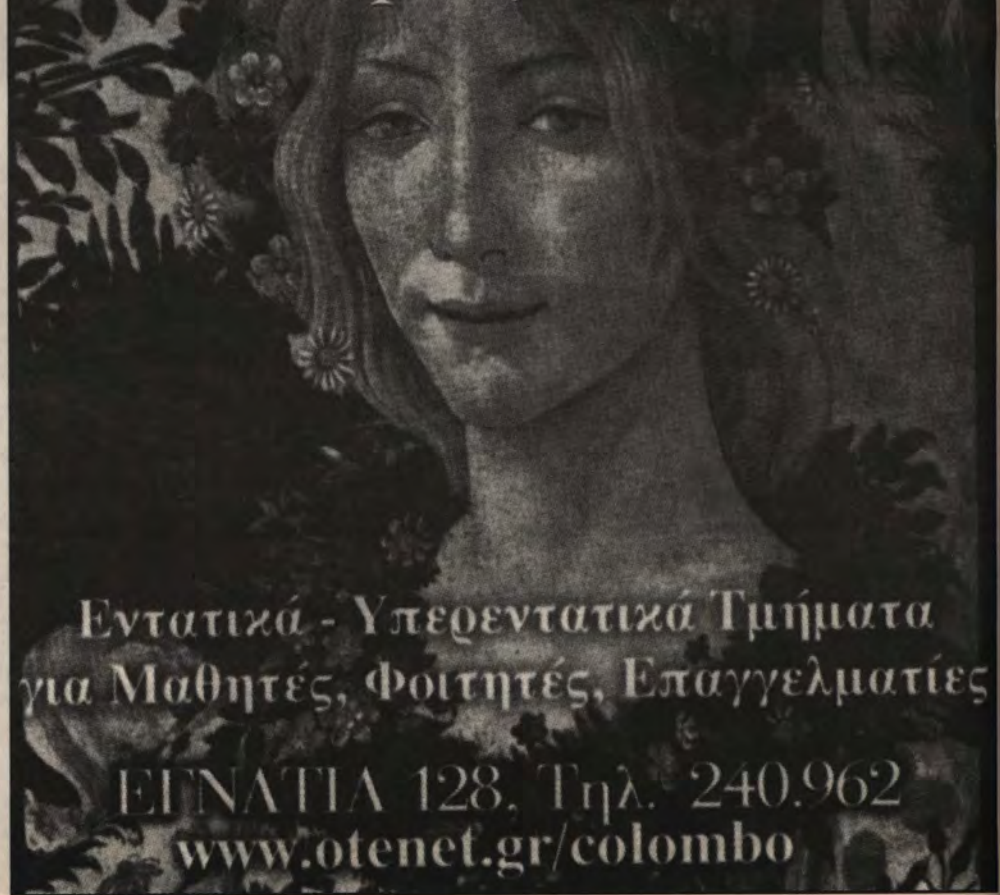
13 χρόνια μετά τίποτα για
δεν είναι ίδιο

Ισαύρων 3, τηλ. 267484, fax 287869
νέο τηλέφωνο 252050

Colombo

ιταλικά-ισπανικά
πορτογαλικά

Εντατικά - Υπερεντατικά Τμήματα
για Μαθητές, Φοιτητές, Επαγγελματίες

ΕΓΝΑΤΙΑ 128, Τηλ. 240.962
www.otenet.gr/colombo

Ανυπόμονος για την ώρα που θ'αντικρύσει το κοινό στις αίθουσες και θ'ανταλλάξει μαζί του ιδέες, σκέψεις και συναισθήματα για τις ταινίες ο Δημήτρης Εϊπίδης στην παρακάτω συνέντευξη αναφέρεται στους λόγους που τον έκαναν να οργανώσει ένα αφιέρωμα στον ανεξάρτητο γυναικείο κινηματογράφο από την Ευρώπη και την Αμερική, στο ερωτικό στοιχείο που περιέχει μεγάλος αριθμός ταινιών, στους νέους γερμανούς σκηνοθέτες ή στους επίσημους προσκεκλημένους. Επίσης σχολιάζει την πορεία της τέχνης του κινηματογράφου με την αλλαγή της χλιετηρίδας και υπογραμμίζει το ενδιαφέρον ταινιών οι οποίες προσπαθούν να τονώσουν τις ευαισθησίες των ανθρώπων για τους συνανθρώπους τους.

Δημήτρης

Εϊπίδης

Ερευνώντας την ανθρώπινη εμπειρία

Τί σημαίνει για τον κινηματογράφο κατά την γνώμη σας η αλλαγή της χλιετηρίδας;

Νομίζω για τον κινηματογράφο και για τον πολιτισμό γενικά, θα υπάρξει μια νέα δυναμική, θα συνειδητοποιήσουν πολλοί ότι η διάρκεια της ζωής πάνω στον πλανήτη αυξάνει, μπαίνουν με σ'ένα νέο χρονικό περίγραμμα. Θέλω να ελπίζω πως αυτό θα μας δώσει μια ώθηση προς νέες κατευθύνσεις για περισσότερη έρευνα και για αλλαγές προς νέες αντιλήψεις.

Πόσο οι τεχνολογικές εξελίξεις συμβάλλουν σε αυτό;

Οι ψηφιακές κάμερες, η ψηφιακή εικόνα θα διαφοροποιήσουν την τέχνη του κινηματογράφου. Νομίζω πως για μερικές δεκαετίες ο κινηματογράφος είχε μείνει στάσιμος τεχνικά. Με πολύ μικρές παραλλαγές, με πολύ μικρές βελτιώσεις, εξακολουθούσε να βασίζεται στην φωτογράφιση επί του φιλμ, που απαιτούσε μια πολύ μεγάλη διαδικασία στην επεξεργασία της εικόνας, του ήχου, του χρώματος και του μοντάζ. Υπήρχε μια μεγάλη διαδικασία που αυτή όλο και μικραίνει, όλο και απλοποιείται. Απλουστεύεται η διαδικασία της κινηματογράφησης στο βαθμό που δεν απαιτείται πλέον η φοβερή εξειδίκευση, οι τεράστιοι προϋπολογισμοί, και ο κινηματογράφος γίνεται μια πιο απλή τεχνική διαδικασία. Έτσι θα γίνει προσίτος σε καλλιτέχνες, σε ιδιώτες, σε ανθρώπους που δεν έχουν την οικονομική στήριξη που ήταν απαραίτητη μέχρι τώρα.

Υπάρχουν κάποιες ταινίες που αντιπροσωπεύουν τα όσα λέτε για την χρήση της νέας τεχνολογίας στον κινηματογράφο;

Η ταινία του Kevin Jordan (*Goat on fire and smiling fish*) που βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ του Τορόντο, стоίχισε 40000\$, ήταν μια συλλογική προσπάθεια με μια ομάδα παιδιών που έβαλαν τα δυνατά τους, τις οικονομίες τους, ότι μπορούσαν να δανειστούν με πιστωτικές κάρτες ... και κατάφεραν να κάνουν μια ταινία που κέρδισε το βραβείο. Θα παρουσιαστεί στο Sundance, νομίζω ότι έχει εξασφαλίσει διανομή στην Αμερική. Πιστεύω ότι η τέχνη για να μπορεί ν'αντικατοπτρίζει τις κοινωνικές εξελίξεις και την ανθρώπινη εμπειρία πρέπει να προέρχεται άμεσα από τον δημιουργό και ν'αποφεύγονται οι μεσάζοντες. Αισθάνομαι πολύ άσχημα όταν η ταινία τέχνης προέρχεται ουσιαστικά από έναν τραπεζίτη, έναν χρηματιστή, είναι δηλαδή μια επένδυση με σκοπό το κέρδος.

Η βραβευμένη ταινία του Kevin Jordan από το φεστιβάλ του Τορόντο δεν θα είναι στο πρόγραμμα. Για ποιά λόγο;

Η ταινία θα είναι κατά πάσα πιθανότητα στο Βερολίνο και οι δημιουργοί της δεν θέλησαν να το ρισκάρουν. Όπως όλοι ξέρουμε το Βερολίνο απαιτεί ευρωπαϊκές πρεμιέρες. Επειδή από το φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, προηγείται η δουλειά μου στο Φεστιβάλ του Τορόντο, κάποιες ταινίες που παρουσιάζω εκεί δεν μπορώ να τις εξασφαλίσω για τη Θεσσαλονίκη. Ξεκινώντας από εκεί επιλέγονται από το Φεστιβάλ του Βερολίνου. Έτσι στην Ευρώπη δεν μπορώ να τις παρουσιάσω πιο πριν.

Οι Νέοι Ορίζοντες ξεχωρίζουν μεταξύ άλλων για την συγκέντρωση ταινιών από τις πέντε ηπείρους. Ποιός είναι ένας κοινός προβληματισμός στον σύγχρονο κόσμο, ποιός από τις ταινίες του προγράμματος σας τον αντιπροσωπεύουν;

Νομίζω ότι η ανθρώπινη εμπειρία είναι κοινή, τουλάχιστον υπάρχει μια παγκοσμιότητα στην καταγραφή και την έκφραση

της. Νομίζω πως αυτό κάνει και τον κινηματογράφο τόσο θελκτικό. Είναι μια τέχνη που καταγράφει ιστορίες και θέματα που εκτυλίσσονται σε διάφορα σημεία της γης, αλλά ουσιαστικά μπορούν και μεταδίδονται σε όλους. Μπορεί κάποιος για παράδειγμα να δει θέματα που αφορούν την Ιαπωνική κοινωνία, στις ταινίες του Οζού, που είναι ο κατ'εξοχήν Ιάπωνας σκηνοθέτης θεματικά, κι αυτές οι ταινίες να επικοινωνούν άριστα με οποιονδήποτε θεατή, επειδή αφορούν μια ουσιαστική αφήγηση ανθρώπων καταστάσεων που είναι κατανοητές παντού. Ο κινηματογράφος, όντας μια οπτική τέχνη, μπορεί και ξεφεύγει από τα όρια της γλώσσας. Χαρακτηριστικό των ταινιών των Νέων Οριζόντων είναι η ανθρώπινη εμπειρία. Είναι κάποια θέματα που επαναλαμβάνονται από χρόνο σε χρόνο επειδή τα βρίσκω ιδιαίτερα ενδιαφέροντα σαν υπεύθυνος της επιλογής. Είναι θέματα που αφορούν τις μειονότητες, τον ρατσισμό, την μετανάστευση, τις μετακινήσεις ομάδων ανθρώπων, την αναζήτηση μιας άλλης τύχης. Το βασικό θέμα είναι ο άνθρωπος, οι εμπειρίες, οι σχέσεις του με τον κοινωνικό του περίγυρο, με άλλους ανθρώπους, είναι οι σχέσεις οι οικογενειακές, οι ερωτικές, οι σεξουαλικές στις διάφορες διακυμάνσεις τους.

Το θέμα του έρωτα μοιάζει να είναι πιο εξαπλωμένο από παλιότερα.

Νομίζω η φετινή χρονιά ήταν αποκαλυπτική σε αυτή την πλευρά, και ίσως τώρα δέκα και πλέον χρόνια μετά την κατάρρευση της λογοκρισίας σχεδόν παγκόσμια, ο κινηματογράφος τέχνης είναι αποδεσμευμένος και καταγράφει ιστορίες και σεξουαλικά θέματα με ελευθερία και ανεκτικότητα που δεν υπήρχαν παλιότερα. Είμαι ενάντια σε κάθε φραγμό και κάθε τύπο λογοκρισίας. Νομίζω ότι ο έρωτας δεν είναι αρνητικός, ούτε υπάρχει συγκεκριμένος λόγος για ν'αποκρύπτεται. Το αντίθετο πρέπει να συμβαίνει με τη βία, στην οποία έχω μια πολύ συγκεκριμένη αρνητική τοποθέτηση.

Ποιά είναι κατά την γνώμη σας η θέση της γυναίκας σκηνοθέτιδας στον ανεξάρτητο κινηματογράφο σήμερα;

Δεν είναι κάτι το καινούριο. Υπάρχει γυναικείος κινηματογράφος σχεδόν εξ'αρχής. Υπήρχε η φοβερή Λένυ Ρίφενσταλ, μια σημαντικότερη σκηνοθέτις η οποία βέβαια κατέληξε το μαύρο πρόβατο του διεθνούς κινηματογράφου λόγω της σχέσης της με τον Χίτλερ και τον ναζισμό. Αλλά δεν παύει να είναι μια πάρα πολύ καλή σκηνοθέτις που δημιούργησε κάποιες συναρπαστικές ταινίες. Από την βιομηχανοποίηση του ο κινηματογράφος και έκτοτε στη χρυσή εποχή του Χόλγουντ θεωρήθηκε μια ανδρική απασχόληση, έτσι οι γυναίκες παρέμεναν στο περιθώριο. Υπήρχαν περιπτώσεις που οι γυναίκες έγραφαν σενάρια, ή έκαναν παρεμφερείς εργασίες, αλλά ελάχιστες μπόρεσαν να ξεχωρίσουν, όπως για παράδειγμα οι Σερμέν Βιλάκ, Μαρκερίτ Ντυράς ή η Λίνα Βερτμίλερ. Υπάρχει επίσης μια νέα γενιά γυναικών σκηνοθετιδών οι οποίες έχουν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, μέσα στα πλαίσια του νέου ανεξάρτητου κινηματογράφου που πηγαίνει πίσω στη δεκαετία του '60 και του '70. Ήθελα από χρόνια να κάνω ένα αφιέρωμα στον γυναικείο κινη-

ματογράφο αλλά κάπου δίσταζα πιστεύοντας πως είναι ήδη ένας χώρος που κάπως έπρεπε να ερευνηθεί από μια γυναίκα προγραμματιστή. Τελικά φέτος σχεδόν συμπτωματικά, ερχόμενος σ'επαφή πρώτα με την ταινία της Κλερ Ντενί, *Beau Travail* (Λεγεωνάριοι) την οποία θεωρώ ίσως και μια από τις καλύτερες της χρονιάς απόσες έχω δει. Ξεκινώντας με την Ντενί και διαπιστώνοντας πως υπάρχουν σημαντικές σκηνοθέτιδες που δεν έχουν παιχτεί ποτέ στην Ελλάδα όπως η Ίλντικο Ενιέντι, η Λέα Πουλ και πολλές άλλες, σκέφτηκα το 3x3, να το επικεντρώσω στο έργο γυναικών δημιουργών. Μαζί με το αφιέρωμα στην Άλison Άντερς δίνεται ο χαρακτήρας αφιέρωματος στον γυναικείο κινηματογράφο.

Που οφείλεται η συρρίκνωση του αριθμού των ανεξάρτητων αμερικανών στο πρόγραμμα σας;

Το πρόγραμμα γενικά είναι μικρότερο από ποτέ άλλοτε. Αυτοί οι περιορισμοί οφείλονται σε λόγους λογιστικούς. Ο αμερικανικός ανεξάρτητος κινηματογράφος δείχνει κάποια χαρακτηριστικά κατάρρευσης. Ίσως επειδή βρισκόμαστε σε μια περίοδο μεταβατική. Ορισμένοι από αυτούς τους σκηνοθέτες, έχοντας δοκιμάσει τις δυνατότητες του ως ανεξάρτητοι σκηνοθέτες-παραγωγοί, φιλοδοξούν να μπουν σε άλλα κυκλώματα, πιο εμπορικά, μεγαλύτερης εμβέλειας. Αυτό είναι για μένα λίγο ενοχλητικό. Αντιμετωπίζω τον ανεξάρτητο κινηματογράφο λίγο ρομαντικά. Θέλω να πιστεύω ότι ο Κασαβέτης του 1960, που διέθεσε όλη του τη ζωή, όλη του την καριέρα, ως ανεξάρτητος κινηματογραφιστής δεν ήταν ένα χαμένο παράδειγμα. Ότι θα υπήρχαν άνθρωποι οι οποίοι θα ακολουθούσαν στα χνάρια του και θα παρέμεναν στους αντίποδες του εμπορικού κινηματογράφου ώστε να υπάρχει και μια άλλη έκφραση, που να μην είναι αυτή που ελέγχεται από οικονομικά συμφέροντα. Δυστυχώς αυτό γίνεται όλο και λιγότερο. Έτσι βλέπουμε σε φεστιβάλ, όπως του Σάντανς που επικεντρώνεται στον αμερικάνικο ανεξάρτητο κινηματογράφο, πως αυτές οι ταινίες είναι πιστά αντίγραφα των ταινιών του Χόλγουντ. Υπάρχουν όμως πάντα οι εξαιρέσεις, εκεί στοχεύουμε κι αυτές προωθούμε.

Βλέπετε στην Ευρώπη να γεννιέται μια νέα σχολή, η γερμανική, ανεξάρτητου κινηματογράφου;

Στην Ευρώπη γενικά υπάρχει ένα πνεύμα ανανέωσης. Υπήρχαν πάντα δύο σχολές στη Γερμανία: υπήρχε ο δυτικογερμανικός κινηματογράφος, όπως αντιπροσωπεύθηκε από τον Χέρτσοκ, τον Βέντερς, τον Σρόντερ, τον Φασμπίντερ και τους πιο παραδοσιακούς όπως ο Κλούγκερ π.χ. και υπήρχε πάντα και ο ανατολικογερμανικός κινηματογράφος, ο οποίος ήταν λιγότερο γνωστός σε μας, αλλά είχε κάποια στοιχεία περισσότερο ανατολικοευρωπαϊκά. Ένας κινηματογράφος με περιορισμένη σχετικά εμβέλεια, με μια εσωτερικότητα στις επιλογές των θεμάτων και ίσως κι έναν χαρακτήρα ντοκιμαντερίστικο. Δέκα χρόνια μετά την επανένωση της Γερμανίας τα δύο στοιχεία συνυφάζονται πλέον. Αυτό κάνει τον γερμανικό κινηματογράφο πάρα πολύ ενδιαφέροντα και με μια δική του προσωπικότητα.

Συνέντευξη: Χρήστος Καλλιόπης

“Μάλλον ο κινηματογράφος προηγείται της ζωής”

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΑΝΟΙΞΗ ΟΙ ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΜΙΑΣ ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

Ημερομηνία τομή στην σύγχρονη ιστορία της —αφού ορίζει τη διαδικασία επιστροφής της Πορτογαλίας στην δημοκρατική ομαλότητα- η 25η Απριλίου του 1974 δεν ορίζει όμως και την γέννηση του σύγχρονου Πορτογαλικού κινηματογράφου. Για να αναζητήσει κάποιος τις απαρχές και τα προμνήματα της "Πορτογαλικής Άνοιξης" θα πρέπει να ανατρέξει πίσω

στον χρόνο. Είναι οι ταινίες *Os Verdes Anos* (1962-63) του Paulo Rocha (βοηθού του Jean Renoir) και το *Acto Da Primavera* (1963) του Oliveira που προϊδεάζουν για το τι επρόκειτο να ακολουθήσει.

Ένα σινεμά, πλούσιο σε ιδέες και πολύμορφο, ανήσυχο και στοχαστικό, ευαίσθητο και λυρικό, το σινεμά που αναπτύχθηκε όλα αυτά τα χρόνια αρνήθηκε την τυποποίηση, απέστρεψε το βλέμμα από την "κανονικότητα" και την κοινοτυπία. Προτίμησε, αντ' αυτών, την περιπέτεια του μοντερνισμού και της αναζήτησης στους δρόμους των νέων ιδεών. Οι επιρροές από την πλούσια θεατρική και λογοτεχνική παράδοση της χώρας — που μπορούμε να αναγνωρίσουμε σε ταινίες όπως *O Bobo*, *Uma Abelha Na Chuva*, *Manha Submersa*, *A Ilha Dos Amores*, *Amor De Perdição* —, προσέφεραν απλώς την βάση για να στηθεί το οικοδόμημα.

Τόσο ως προς την θεματολογία όσο και ως προς την αισθητική κατεύθυνση, οι Πορτογάλοι σκηνοθέτες ανήκουν στο ρεύμα εκείνο το ευρωπαϊκό κινηματογράφου που αναπτύχθηκε και επικράτησε στις δεκαετίες του '60 και '70. Όμως η δυναμική που αναπτύχθηκε, οι προβληματισμοί που κυοφορήθηκαν, τα πρόσωπα που ανέδειξε διεθνώς (όπως ο Oliveira, η εμβληματική μορφή αυτής της κινηματογραφίας) επιβίωσαν μέσα από τις συμπληγάδες του χρόνου. Ακόμα και όταν τα "νέα κύματα" στον χώρο του ευρωπαϊκού κινηματογράφου επέστρεψαν πίσω, ονόματα όπως του Oliveira συνέχισαν

τον στοχαστικό τους δρόμο, στα ίδια μονοπάτια, συνέχισαν τους προβληματισμούς και αναζητήσεις τους (όπως για την σχέση των κινηματογραφικών ειδών με το θέατρο και την λογοτεχνία).

Μέσα στο περιβάλλον αυτό, ονόματα λιγότερα γνωστά στο ελληνικό κοινό, όπως ο Paulo Rocha (με τα ταξίδια του στην Άνω Ανατολή), οι Antonio Reis

& Margarida Cordeiro (με την "ποίηση της γης"), ο Joao Cesar Monteiro (με τους σαρκαστικούς θεολογικούς και φιλοσοφικούς στοχασμούς του), διαμόρφωσαν ένα ύφος απόλυτα προσωπικό.

Στις εικόνες των ταινιών της Πορτογαλικής Άνοιξης, ο θεατής μπορεί να αναγνωρίσει αναγκάσεις της σύγχρονης πολιτικής ιστορίας της χώρας: Το τραύμα της αποικιοκρατίας και οι επιπτώσεις της (εσωτερικές και εξωτερικές) μπορούν να αναζητηθούν σε ταινίες όπως *Um Adeus Portugues*, *A Ilha Dos Amores*, *A Idade Major*. Προβληματισμοί για την εξουσία του μακρόβιου καθεστώτος Σαλαζάρ (*Brandos Costumes*,

Manha Submersa), και για ότι ακολούθησε μετά την κατάρρευσή του (*Oxala*). Η περίπλοκη και αντιφατική πραγματικότητα της σύγχρονης ζωής (*O Mal*). Οι νέοι σκηνοθέτες που αναδείχθηκαν μέσα απ' αυτό το δημιουργικό περιβάλλον, όπως η Teresa Villaverde και ο Pedro Costa (γνωστοί στο κοινό του Φεστιβάλ από τα προηγούμενα χρόνια) συνιστούν το ιδιαίτερα ελπιδοφόρο μέλλον της Πορτογαλικής Άνοιξης.

Το πανόραμα όλων αυτών των ταινιών που μας έρχονται από το πιο ακραίο σημείο της ευρωπαϊκής ηπείρου μας αποκαλύπτει ένα κόσμο εικόνων άγνωστο μέχρι τώρα και γι' αυτό ερεδιστικό: η πρόκληση του νέου που συνιστούν αυτές ταινίες δεν βρίσκεται στη ηλικία των εικόνων (μία περίοδο σχεδόν 30 χρόνων καλύπτει το αφιέρωμα) αλλά στις ιδέες, στα νοήματα, στην φόρμα.

Δημήτρης Μπάμπας

Υ.Γ.: Η προμετωπίδα του κειμένου ανήκει σ' ένα αφορισμό του Φερνάντο Πεσσόα από το βιβλίο "Χωρίς Μάσκες", μετάφραση Αλέξανδρος Βέλλιος, εκδόσεις PRINTA.

Αίμα / O sangue

του Pedro Costa (1989, 95')

Δύο αδέρφια είναι κεντρικοί χαρακτήρες σ' αυτήν την πρώτη ταινία του Pedro Costa —έναν από τους νέους εκπροσώπους του Πορτογαλικού κινηματογράφου, παλιό γνώριμο για το κοινό του φεστιβάλ (οι ταινίες του Casa de Lava και Ossos είχε προβληθεί το 1994 και 1997 αντίστοιχα). 17 χρονών είναι ο Vicente και ο Nino είναι 10. Ζουν σε μικρή πόλη στις όχθες του Τάγου. Ο πατέρας είναι άρρωστος και αδύναμος. Φθάνουν τα Χριστούγεννα. Πλησιάζει το βράδυ της Πρωτοχρονιάς. Ο πατέρας εξαφανίζεται. Τον Nino βασανίζει ένα ερώτημα: "Γιατί ο Πατέρας έφυγε;" Η Clara, το κορίτσι του Vicente, ξέρει. Και ο Vicente. Προσπαθούν να διαφυλάξουν το μυστικό. Χωρίζουν. Έχουν καθεί. Όνειρο και επιθυμία, οι σκοτεινές εκδοχές μιας οικογένειας, παιδική ηλικία και ενηλικίωση, το Καλό και το Κακό: Noir ατμόσφαιρα, υποβλητική ασπρόμαυρη φωτογραφία από τον Martin Schafer (σκηνοθέτης του Wim Wenders), σε μια ιστορία για τις σκοτεινές νύχτες της παιδικής ηλικίας. Η ταινία δεν κρύβει τις εκλεκτικές συγγένειες της: βαδίζει στα σκοτεινά μονοπάτια και στους μισοφωτισμένους δρόμους που η Νύχτα του Κυνηγού του Charles Laughton άνοιξε πρώτη.

"Δεν θυμάμαι ποιος την είπε, αλλά η ιστορία ήταν κάπως έτσι: Κάποτε υπήρχε ένα κορίτσι που περνούσε όλο τον καιρό δουλεύοντας στον μικρό της κήπο. Φρόντιζε τα φυτά, της άρεσε να τα βλέπει να μεγαλώνουν και χαμογελούσε με την έκρηξη των χρωμάτων, που έβλεπε σε κάθε καινούριο λουλούδι. Όμως κάποιες φορές το κορίτσι έκανε πράγματα που κανένας δεν μπορούσε να εξηγήσει. Ήταν σαν να είχε πυρετό. Ύστερα γινόταν όλο και πιο χλωμή, όλο και πιο ήσυχη. Έτρεχε μακριά από τον κήπο, χωρίς να κοιτάζει πίσω της. Έτρεχε μέχρι που της κοβόταν η αναπνοή. Κρυβόταν στα σκοτάδια των θάμνων. Και εκεί έμενε, και κανένας δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί έφευγε από τον κήπο που φρόντιζε. Όμως το μικρό κορίτσι πάντα γύριζε πίσω. Ήσυχα, πατώντας στις μύτες των ποδιών της, ερχόταν πάλι στον κήπο της. Ήθελε να δει πως ήταν όταν αυτή δεν ήταν εκεί."

Ο σκηνοθέτης Pedro Costa, για την ταινία του

Παρασκευή 12 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 1, 14:00

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ 12 / 40^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΟΙ ΤΑΙΝΙΕΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ο Γελωτοποιός / O Bobo

του Jose Alvaro Morais (1987, 127')

Πρόβες ενός θεατρικού έργου, του Ο BOBO (του Alexandre Herculano). Σε μια γωνία ανακαλύπτεται το πτώμα του Joao: έχει δολοφονηθεί. Η Rita και ο Francisco σε ένα μπαρ στις όχθες του Τάγου περιμένουν την μέρα να τελειώσει. Ένα χρόνο πριν, ο Francisco αποφασίζει να διασκεύασει για το θέατρο το μυθιστόρημα του Herculano. Ο Joao τον ενθαρρύνει, να ανεβάσουν την παράσταση σ' ένα παλιό κινηματογραφικό στούντιο των Lisboa Filmes. Ηθοποιοί και τεχνικοί θα δουλέψουν σχεδόν δωρεάν για την παράσταση. Η σκηνοθεσία ενός θεατρικού έργου και οι προσωπικές σχέσεις των ηθοποιών, είναι οι δύο πόλοι γύρω από τους οποίους περιστρέφεται η δραματική πλοκή: Σ' αυτήν τη ταινία του Jose Alvaro Morais (ενός σκηνοθέτη με θητεία στο ντοκιμαντέρ) κεντρικό στοιχείο είναι η σχέση ανάμεσα στην ψευδαίσθηση και την πραγματικότητα.

Παρασκευή 12 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 1, 18:00

Tras-os-montes

των Antonio Reis & Margarida Cordeiro (1976, 100')

Tras-os-Montes, είναι μια περιοχή στα βορειοανατολικά της Πορτογαλίας. Το έδαφός της άγονο και οι χειμώνες της κρύοι και παγεροί —εκτός από τις περιοχές που διασχίζει ο ποταμός Douro. Μια περιοχή σχεδόν αποκομμένη από τον σύ-

χρονο πολιτισμό, με μια ιδιαίτερη πολιτισμική ταυτότητα. Έχοντας ως κέντρο ακριβώς αυτήν την περιοχή, ο Antonio Reis και Margarida Cordeiro (η οποία κατάγεται από την συγκεκριμένη περιοχή) κινηματογραφούν μύθους, τοπία, πρόσωπα, μικρά στιγμιότυπα της καθημερινότητας. Ανάμεσα στο ντοκιμαντέρ και την ταινία μυθοπλασίας, ανάμεσα στην εθνογραφία και την λαογραφία, οι εικόνες της ταινίας (γυρίστηκε το 1974) έχουν ως μοναδικούς πρωταγωνιστές —αλλά τελικά και ουσιαστικούς συμμετοχούς στην διαδικασία δημιουργίας της— τους κατοίκους της περιοχής. Μακρινός πρόγονος του *Tras-os-Montes*; η ταινία *Hurdés* του Luis Bunuel.

Παρασκευή 12 Νοεμβρίου, ΟΛΥΜΠΙΟΝ II-Π. ΖΑΝΝΑΖ, 20:00

Η κωμωδία του Θεού / A comedia de Deus

του Joao Cesar Monteiro (1995, 140')

Μία παράξενη εμμονή έχει ο κεντρικός χαρακτήρας σ' αυτήν την ταινία του Joao Cesar Monteiro: συλλέγει τρίχες από το εφηβαίο νεαρών κοριτσιών. Ο τίτλος του άλμπουμ που τις τοποθετεί; "Το Βιβλίο των Στοχασμών". Παρασκευαστής παγωτών και διευθυντής του παγωτατζίδικου "Ο Παράδεισος", ο ήρωας (στον ρόλο ο σκηνοθέτης αυτοπροσώπως) είναι η επιτομή της ευγένειας, καθώς εκφράζει το πάθος του για τις νεαρές γυναίκες με αναμφισβήτητη λεπτότητα και ανεξήγητη σαγήνη. Η δεύτερη της σειράς, ταινία με ήρωα τον Joao de Deus (Ιωάννης του Θεού), είναι μια μαύρη κωμωδία γεμάτη ειρωνεία, σαρκασμό, γοητευτικές οπτικές ιδέες, σχόλια για την γυναικεία φύση και γοητεία, και τέλος αιρετικούς θεολογικούς "στοχασμούς": δεν είναι χωρίς σημασία ότι ο ήρωας λέγεται Deus και ο χώρος που εργάζεται ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ.

Παρασκευή 12 Νοεμβρίου, Cine Προβλήτα 1, 23:00

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Στο κέντρο της διεθνούς προσοχής τα Βαλκάνια, την χρονιά που μας πέρασε, αλλά για λόγους ελάχιστα κινηματογραφικούς. Εικόνες από πρόσφυγες, από εθνικές εκκαθαρίσεις, από "ανθρωπιστικούς" βομβαρδισμούς, από "παράπλευρες" ζημιές: οι τηλεοπτικές οθόνες κατακλύθηκαν από μια αρνητική και απαξιωτική εκδοχή των Βαλκανίων, μια ελάχιστη σαγηνευτική εικόνα για τον χώρο και τους ανθρώπους που ζουν σ' αυτόν. Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον της τηλεοπτικής μονοκρατορίας -όπου ο "ανθρωπισμός" είναι η εικονική εξόντωση του κακού και ο "πολιτισμός" είναι η επιβολή μίας (κατ' όνομα μόνο) δυτικής αντίληψης για τα πράγματα - το έλλειμμα αλήθειας μεγαλώνει.

Αν ο κινηματογράφος συνιστά ένα λόγο απαντητικό απέναντι στην μονοτονία και στις κοινοτυπίες του τηλεοπτικού λόγου, τότε ο κινηματογράφος στα Βαλκάνια βρίσκεται σε θέση αδυναμίας να δώσει μια απάντηση. Τα προφανή οικονομικά προβλήματα που δημιουργούνται λόγω της πολιτικής και οικονομικής αστάθειας στην περιοχή (βλ. πόλεμο) έχουν αναμφισβήτητες επιπτώσεις στην κινηματογραφική παραγωγή. Οι εξαίρεσεις, της Ελλάδας και της Τουρκίας - επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Στην δεύτερη περίπτωση μάλιστα έχουμε και τον πιο ενδιαφέρον κινηματογράφο της περιοχής όπου νέα πρόσωπα κατατούν την διεθνή προσοχή (*The Third Page* του Zeki Demirkubuz, *Harem Suare* του Ferzan Ozpetek) και βραβεύονται στα διεθνή φεστιβάλ (*Journey To The Sun* της Yesim Ustaoglu).

Όμως παρ' όλα τα δεδομένα προβλήματα που οι χώρες της περιοχής αντιμετωπίζουν, ο λόγος που αρθρώνουν οι κινηματογραφικές εικόνες είναι ένας λόγος πολιτισμού: προβάλλει αυτός ο λόγος μια αντίληψη για τον χώρο, τους ανθρώπους και τα πράγματα, "εκ των έσω", αποτελεί έναν υπαινιγμό για μια απάντηση που θα μπορούσε να δοθεί.

Έτσι ταινίες όπως το *After The End Of The World* του Ivan Nichev από την Βουλγαρία (όπου εκτίθεται το πολυπολιτισμικό και πολυθρησκευτικό παρελθόν της Βαλκανικής Χερσονήσου) ή το *Funeral Business* του Gjergj Xhuvani από την Αλβανία (όπου η πρόσφατη ένοπλη εξέγερση καθορίζει την δράση) ή ακόμα το *Heroes* του Francois Lunel από την Βοσνία (μία κατάθεση "εκ των έσω" για τις επιπτώσεις του πολέμου στην ψυχολογία των αμάχων) ανοίγουν ένα διάλογο με το παρόν αλλά και το ιστορικό παρελθόν. Οι εικόνες αυτών των ταινιών αποτελούν αντανάκλασεις της παραχώδους πραγματικότητας της περιοχής.

Αντίθετα ταινίες όπως το *Wheels* του Djordje Milosavljevic από την Γιουγκοσλαβία ή το *Idle Running* του Janez Burger από την Σλοβενία είναι δείγματα ενός νεανικού κινηματογράφου που κοιτάζει προς τα έξω, που βρίσκεται σε συμφωνία και αρμονία με εικόνες και ταινίες που προέρχονται από συνομήλικους των σκηνοθετών που διαβιούν εκτός των Βαλκανίων: καταγράφουν αυτές οι ταινίες, αγωνίες που δεν ανήκουν μόνο στους κατοίκους της Χερσονήσου, αλλά αφορούν τους πάντες, εκφράζουν μια διάθεση πολιτισμικής εξωστρέφειας, συνιστούν απόπειρες απόδρασης απ' ένα ασφυκτικό περιβάλλον.

"Ελπίζω ΑΥΤΟΙ να σταματήσουν να σκοπεύουν ανθρώπους και να μας αφήσουν να 'σκοπεύσουμε' ταινίες. Ο κόσμος θα ήταν πολύ καλύτερος": η κραυγή απελπισίας του Srdjan Karanovic από το βομβαρδισμένο Βελιγράδι (βλ. ανοικτή επιστολή που ο σκηνοθέτης έστειλε στη διάρκεια του τελευταίου Φεστιβάλ Καννών) συνιστούν και μια "εν θερμώ" αντίδραση απέναντι στην κατάσταση που οι κάτοικοι της Βαλκανικής χερσονήσου βίωσαν τα τελευταία χρόνια. Ο κινηματογράφος είναι ένας τρόπος για να γίνει ο κόσμος καλύτερος, είναι μια ελπίδα για να αλλάξουν τα πράγματα. Οι ταινίες του τμήματος ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ αποτελούν θραύσματα αυτής της ελπίδας. Ελπίζουμε να είναι και προάγγελοι ενός μέλλοντος.

Δημήτρης Μπάμπας

ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΛΠΙΔΑΣ

Αρνούμενος συνειδητά τον ρόλο του δημιουργού -δηλαδή την εμμονή σ' ένα θέμα και σ' ένα σκηνοθετικό ύφος - ο Srdjan Karanovic ακολούθησε στην διάρκεια της καριέρας τρεις δρόμους. Ο πρώτος είναι η οδός του "πειραματισμού": δηλαδή ταινίες στις οποίες ο σκηνοθέτης αφήνει χώρο και ελευθερία για αυτοσχεδιασμό, όπου οι ερασιτέχνες ηθοποιοί (και ότι αυτοί κουβαλάνε μαζί τους) γίνονται το κέντρο της προσοχής, το σημείο γύρω από το οποίο περιστρέφεται όλη η δραματική πλοκή. Γυρισμένες σε εξωτερικούς χώρους, ανοικτές στις κοινωνικές συγκρούσεις, με έντονο το φολκλορικό στοιχείο, οι ταινίες που ακολουθούν αυτόν τον δρόμο είναι οι περισσότερες στην καριέρα του σκηνοθέτη: οι ταινίες *Society Game* (1972), *The Fragrance Of Wild Flowers* (1977), η τηλεταινία *Faithless Woman Look At Me* (1974) - αλλά κατά ένα μέρος και η ταινία *A Film with No Name* (1988) στο τμήμα της που διαδραματίζεται στο Κόσοβο.

Ο δεύτερος δρόμος είναι ο δρόμος "της πόλης": αστικές ιστορίες, προβλήματα σχέσεων, γλυκόπικρες κωμωδίες, κεντρικοί χαρακτήρες που ανήκουν στο επαγ-

γελματικό περιβάλλον του σκηνοθέτη (σκηνοθέτες, ηθοποιοί) ή έχουν την ίδια ηλικία. Η τηλεοπτική σειρά *Unpicked Strawberries* (1975) και οι ταινίες *A Throatful of Strawberries* (1985), *Something In-Between* (1983) και ακόμα το μέρος που διαδραματίζεται στο Βελιγράδι από την ταινία *A Film with No Name*: συγκροτούν αυτήν την τάση. Σε ταινίες εποχής που αναβιώνουν μύθους, έθιμα και ιστορίες του παρελθόντος, σε ταινίες που βασίζονται στις "εθνολογικές μας εμπειρίες" οδηγεί ο τρίτος δρόμος του σκηνοθέτη. Εδώ πρώτη ύλη για την αφήγηση και την δραματική πλοκή είναι τα έθιμα, τα ήθη, οι ιστορίες του παρελθόντος. Στην *Virdzina* (1991) είναι ένα παλιό έθιμο - η αναγκαστική "εικονική" αλλαγή φύλου σ' ένα κορίτσι όταν στην οικογένεια δεν υπάρχει αρσενικό παιδί - ενώ στην *Petria's Wreath* (1980) είναι τα 30 χρόνια ζωής της κεντρικής ηρωίδας που προσφέρουν το χρόνο για αναπτυχθεί η δραματική πλοκή.

Όμως αυτοί οι τρεις δρόμοι που ο σκηνοθέτης ακολούθησε μοιάζουν να συγκλίνουν σ' ένα σημείο. Το ζευγάρι των "καταραμένων" εραστών (στο *A Film with No Name*), το ερωτικό τρίγωνο - η αμερικανίδα Eva, ο Janko και ο Marko - (της ταινίας *Something In-Between*), ο απογοητευμένος από τα πάντα Ivan (στην ταινία *The Fragrance Of Wild Flowers*): όλα είναι τα πρόσωπα που προσπαθούν -άλλοτε με επιτυχία και άλλοτε χωρίς- να δραπετεύσουν, να βρουν τις οδούς διαφυγής, τους δρόμους που θα τους οδηγήσουν στην ελευθερία, που θα τους επιτρέψουν να προσδιορίσουν την ταυτότητα τους χωρίς ετεροκαθορισμούς και εξωθεν παρεμβάσεις. Αυτή διάθεση διαφυγής, η τάση για απόδραση από το δυναστικό παρόν είναι και το μοτίβο που κινεί την μυθοπλασία στις περισσότερες ταινίες του Srdjan Karanovic.

Δημήτρης Μπάμπας

Το άρωμα των αγριολούλουδων Miris poljskog cveca

του Srdjan Karanovic (Γιουγκοσλαβία, 1978)

Αποφασισμένος να αποδράσει από μια πραγματικότητα που αισθάνεται ότι τον καταπνίγει, ο Ivan ένας δημοφιλής ηθοποιός -στον ρόλο ο Ljuba Tadic-, καταφεύγει στο ποταμόηλιο ενός φίλου του. Όμως γρήγορα θα αντιληφθεί το σχέδιο του είναι μια φε-νάκη. Ακολουθούμενος απ' ένα τηλεοπτικό συνεργείο, από τον θίασο που εγκατέλειψε και από τους περιέργους θαυμαστές του, ο Ivan δεν θα αργήσει να συνειδητοποιήσει ότι η απόδραση από την φήμη και την δόξα είναι αδύνατη. Έτσι η απόφασή του θα γίνει η αφορμή για να οργανωθεί στις όχθες του Δούναβη, μια λαϊκή γιορτή στην οποία συμμετέχοντες είναι οι πάντες και αυτός το τιμώμενο πρόσωπο. Έρμαιο των καταστάσεων που παρά την θέληση του έχει προκαλέσει ο πρωταγωνιστής γρήγορα θα βρεθεί σε αδιέξοδο. Έτσι η επιστροφή στα ειωθότα μοιάζει πλέον ως αναγκαστική επιλογή.

Χρησιμοποιώντας σε πολύ μεγάλο βαθμό ερασιτέχνες ηθοποιούς, κινηματογραφώντας τις διαδρομές του ποταμόηλιου στον Δούναβη και έχοντας ως δραματικό πρόσωπο τον ηθοποιό, ο Srdjan Karanovic κάνει μια ταινία για το μάταιο της απόδρασης. Σ' αυτήν, αποκορύφωμα είναι το λαϊκό πανηγύρι: ένας χώρος στην αφήγηση όπου το παράδοξο κυριαρχεί. Είναι αυτή η γιορτή, αλλά και η προσωπικότητα των χαρακτήρων που περιβάλλουν τον ηθοποιό - η ερωμένη του ηθοποιός, η γυναίκα του, ο θίασος, το τηλεοπτικό συνεργείο και κυρίως το φιλικό ζευγάρι που τον φιλοξενεί - που δίνουν τον τελικό τόνο στην αφήγηση.

Η ταινία βραβεύτηκε με το βραβείο της Fipresci στο Φεστιβάλ των Καννών.

Δ.Μ.

Μια ταινία χωρίς τίτλο Za sada bez dobrog naslova

του Srdjan Karanovic (Γιουγκοσλαβία, 1988)

Γυρισμένη το 1988, λίγο πριν το Κοσσυφοπέδιο γίνει πρώτο θέμα (με την κατάργηση της αυτονομίας του), λίγο πριν την εκκίνηση της διαδικασίας διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας, η ταινία αυτή δεν είναι μόνο ένας θλιβερός προάγγελος για ότι ακολούθησε. Είναι κυρίως μια κραυγή αγωνίας απ' έναν άνθρωπο του κινηματογράφου για τα μελλούμενα.

Δύο εραστές, ο Σέρβος Miloljub και η Αλβανίδα Nadira, βρίσκονται στο κέντρο της ταινίας: η απροσδόκητη όσο και τραγική κατάληξη που έχει ο έρωτας τους θα τους χωρίσει προσωρινά. Όμως το τραγικό περιστατικό έχει κάποιες διόλου ευκαταφρόνητες συνέπειες: θα προκαλέσει την προσοχή όλων, θα γίνει θέμα συζήτησης, θα εμπλακεί στον "αναδυόμενο" εθνικιστικό παράλογισμό.

Ένας σκηνοθέτης φθάνει στο Κοσσυφοπέδιο από το Βελιγράδι με σκοπό να γυρίσει μία ταινία με θέμα τους δύο "καταραμένους" από την μοίρα εραστές. Όμως η δημοσιότητα που έχει λάβει το τραγικό περιστατικό θέτει σε κίνδυνο την ταινία: οι παραγωγοί προσπαθούν να επέμβουν και να φέρουν το θέμα "στα μέτρα τους". Παγιδευμένος στην παράνοια του εθνικισμού, αλλά και στους δαιδάλους του συστήματος παραγωγής ταινιών, ο σκηνοθέτης αποφασίζει να αντιδράσει δυναμικά. Τρεις άξονες συνδέουν την πλοκή σ' αυτήν την ταινία: ο πρώτος είναι η ιστορία των δύο εραστών (ο Ρωμαίος και Ιουλιέτα στα Βαλκάνια). Ο δεύτερος άξονας είναι ένα ντοκιμαντέρ για την κατάσταση στο Κοσσυφοπέδιο. Ενώ ο τρίτος δεν είναι άλλος από την προσωπική ιστορία του ήρωα σκηνοθέτη (στον ρόλο ο Meto Jovanovski). Η εξέγερσή του στο τέλος συνιστά και την αντίδραση του Srdjan Karanovic απέναντι στο εθνικιστικό παραλόγισμο: η αγάπη είναι πιο δυνατή από το μίσος, η απόδραση είναι η μόνη λύση.

Δ.Μ.

SRDJAN KARANOVIC: ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑΣ

Υ.Γ. Ο Srdjan Karanovic σπούδασε στην περίφημη κινηματογραφική σχολή της Τσεχοσλοβακίας FAMU μαζί με τους Rajko Grlic, Goran Markovic, Lordan Zafranovic. Ανήκει στην γενιά του '70, στον χώρο του Γιουγκοσλαβικού κινηματογράφου. Σκηνοθέτησε τηλεοπτικές σειρές, τηλεταινίες και ντοκιμαντέρ. Δίδαξε σκηνοθεσία σε αμερικάνικα πανεπιστήμια (Columbia University, New York). Σταθερός συνεργάτης του είναι ο Zoran Simjanovic, ένας από τους σημαντικότερους Γιουγκοσλαβούς συνθέτες κινηματογραφικής μουσικής. Προβάλλονται οι ταινίες του *A Film with No Name*, *Something In-Between*, *The Fragrance Of Wild Flowers* και *Petria's Wreath*.

PLANES, TRAINS AND RIDE LAWMOWERS. The Thessaloniki International film festival, getting underway today, may be celebrating its 40th anniversary this year, but it still has a youthful spirit. One big reason for this is that the international competition section is made up of 14 films by first or second time directors. According to festival director Michel Demopoulos, this year's competition films are united in expressing "their creators' worries and concerns about continually changing communities and tough, new problems. The young directors show people at dead ends, with constantly shifting family relationships." The festival officially begins this evening with an opening ceremony at the Olympion Theatre at 8pm, a concert by Italy's Nino Rota Ensemble, and a screening of David Lynch's "The Straight Story". Lynch's film is based on the true story of elderly Alvin Ray Straight's six-week long ride across the US on his John Deere lawnmower to visit his brother.

JURY DUTY. Seven people will have the difficult task, over the next ten days, of deciding which competition films will receive the \$40,000 Golden Alexander and \$25,000 Silver Alexander awards. Screenwriter Tonino Guerra (who is being honored by the festival this year) presides over the jury. He will be joined by Danish Producer Vlbecke Windelov, Irish actress Elaine Cassidy ("The Night of Dolls"), Hungarian director Janos Szasz, French film critic Michel Ciment, Yugoslav director Srdjan Karanovic and composer Christodoulos Halaris.

ON THE WATERFRONT. The festival is more geographically concentrated this year, with the 150 films and other activities centered in only two buildings: the Olympion Cinema Complex in Aristotelous Square and the new Harbour Warehouse, located a 15-20 minute walk away. The Cine Problita theaters, all press conferences, and exhibits will be located at the later, a new multimedia center. The Olympion complex (renovated in honour of Thessaloniki's turn as European cultural capitol in 1997) will house the screenings of official presentations of the International Competition, New Horizon, non-competition Greek films and other select screenings.

EARTH, WATER AND PEPPERMINT. After a good year, numbers-wise, for Greek film (with box office success for "Safe Sex" and "The Mating Game"), 24 Greek films will be included in the festival's Panorama of Greek film. The two Greek films competing in the international competition include "Peppermint," a retro film by Kostas Kapakas about two cousins meeting up after thirty years, and "Earth and Water," director Panos Karkanebatos' second road trip feature, about a man from Northern Greece.

MATADOR. This year's festival will have a strong Iberian flavour to it, with a retrospective of Pedro Almodovar's work. All of the Spanish director's feature films will be showing, from his first "Pepi, Luci, Bom y Otras Chicas Del Monton," to his breakthrough hit "Women on the Verge of a Nervous Breakdown" to the new "All About My Mother." The city eagerly awaits the arrival of the director and one of his favorite

FIRST SHOT

40th THESSALONIKI FILM FESTIVAL
FRIDAY 12 NOVEMBER 1999 • N. 55

The Thessaloniki Festival takes off

Amos Gitai

Vassilis Georgiadis

Pedro Almodóvar

actresses, Marisa Paredes. The fun begins with a screening of "High Heels" at 6:30pm the first night of the festival.

RISKY BUSINESS. Over thirty cutting-edge films, discovered by New Horizons director Dimitri Epides from around the world, have been assembled for the section of the festival devoted to controversial and innovative cinema. Eric Zonca's "Small-Time Thief" and Tim Roth's "The War Zone" are among the New Horizons films which will be screened on the first night of the festival. This section also includes "Humanity" and the painful "Rosetta," which stirred up opinions at Cannes this year.

BALKAN EXPRESS. The region's geopolitics may bubble and ice over, but the Thessaloniki festival continues to be a productive meeting point each year for directors from throughout the Balkans. This year a section devoted to Srdjan Karanovic,

looks back at the director's works over the past few decades, beginning with his "The Scent of Wild Flowers" this afternoon. This year a Turkish spotlight introduces audiences to directors Zeki Demirkubuz and Ferzan Ozpetek. Demirkubuz's "The Third Page" is a thriller about a man trying to scrape by, who becomes entangled in a dangerous crime story. Ozpetek's "Harem Square" takes audiences inside the tormentuous world of a Turkish harem during the last days of the Ottoman Empire at the turn of the century.

GREAT EXPECTATIONS. A high point for Greek film will be a special section devoted to Vassilis Georgiadis. Georgiadis' classic "The Red Lanterns" (1964) will be the first of five of the director's films to be screened today. Georgiadis, who was born in Asia Minor in 1923, and whose works sometimes take place in a historical realm, will be honoured with an honorary Golden Alexander award. Michalis Cacoyiannis' "The Cherry Orchard" is one of the most anticipated films in the Greek panorama section of the festival. Based on a Chekhov play, and shot in Bulgaria, the film stars Katrin Cartlidge, Alan Bates and Charlotte Rampling. The Cypriot director's 1962 film "Electra" was shown as a part of a pre-millennial week of the best of Greek film (80 films by 80 directors) which drew to a close Thursday in Thessaloniki with the screenings of last year's Greek festival favourite, Constantinos Yiannaris' "Edge of the City".

THE GOOD, THE MAL, AND THE UGLY. Directors Alberto Seixas Santos, Fernando Lopes and Antonio Pedro Vasconcelos will be among those accompanying a tribute to Portuguese cinema to the festival. The festival will screen examples of the diverse films of Portugal, ranging from the political 1974 "Brandos Costumes" (made the same year as the Revolution of the Carnations), through Vasconcelos' 1999 film "Mal", a commentary on contemporary evils.

CITY SLICKERS. The festival begins its tribute today to the works of Israeli director Amos Gitai. Gitai will be at the festival. Three of the director's recent films, each set in a different major Israeli city, will be shown. Gitai, who was trained in architecture, and first started shooting film during the Yom Kippur War, made genre-challenging documentaries

before moving into fiction film. His multi-layered trilogy of films at the festival promises to offer an interesting perspective on issues of spirituality, tradition and modern Israeli life.

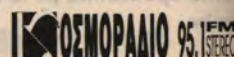
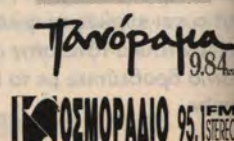
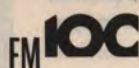
FOR YOUR EYES ONLY. Four exhibits open on the first day of the festival, and run through the 21st, at the new Harbour Warehouse facility. One exhibit will show forty years of production designer Tasos Zografos' work. There will be a film poster show capturing the Golden Age of Mexican Cinema (from producer Rogelio Agrasanchez's archives) and another made up of 31 of graphic artist Dimitris Arvanitis' pieces. Whether you just met the stars of Greek cinema for the first time on your hotel television or have always been a fan, you will find them all in photographer Penelope Masouris' exhibit of Greek actors' portraits.

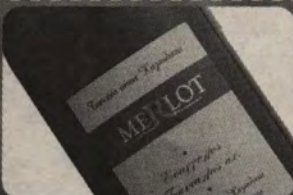
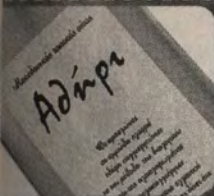
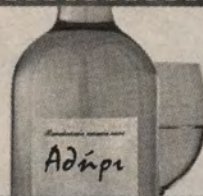
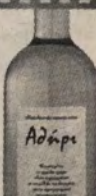
Angelike Contis

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 55 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1999
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙΟΥΚΑΣ • ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΖΗΚΟΣ
ΣΥΝΤΑΞΗ: ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΖΩΡΜΠΑΣ, ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΑΙΤΣΗΣ, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΩΝΣΤΕ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΜΠΑΣ,
ΒΟΥΛΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, ΤΖΕΝΝ ΠΑΥΛΙΔΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΑΚΙΑ • ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΜΟΥΤΣΟΣ-ΕΝΤΥΡΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
website: www.filmfestival.gr • e-mail: press@filmfestival.gr

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ

		MERLOT Τοπικός Οίνος Χαμηδικής		Οίνος παλαιωμένος από την ποικιλία merlot. Με βαθύ πορφύρο χρώμα, μπουνκέτο που θυμίζει μπαχαρικά και μαρασκίνο γεύση ελαφρά και απαλή.		
		Αθήρι Μακεδονικός Τοπικός Οίνος		Οίνος από την ποικιλία Αθήρι. Λευκοκίτρινος, με ευχάριστο φρουτιώδες άρωμα, λεπτή και δροσερή γεύση.		

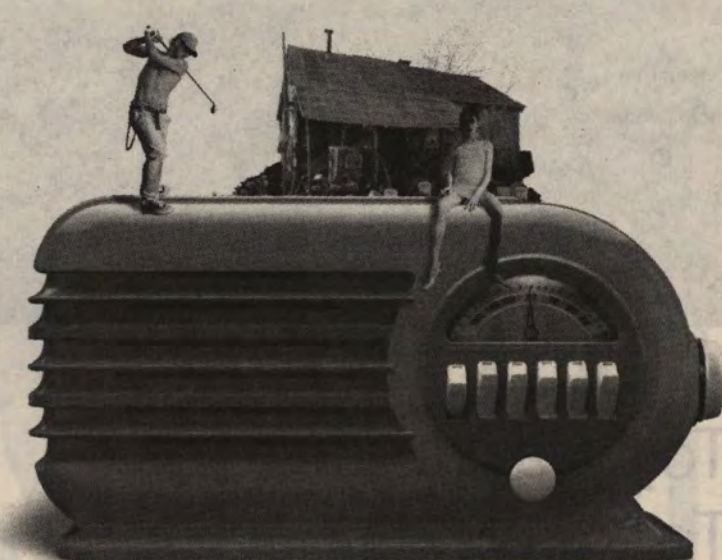
Ευάγγελος Τσανταλής αε
 ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΑ · ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ · ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙΪΑ

Γράφημα Στέφανος - Διοργανωτής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό

95.8 fm
 1179 ΜΕΣΑΙΑ
 Σταθμός στον Πολιτισμό
 Ραδιοφωνικός Σταθμός Μακεδονίας ΕΡΤ3
 Τηλ: 051.299008-5 Σύντομα: 299613-6 Fax: 299651

Βίλα στο Πανόραμα

ΠΡΩΤΟ ΣΕ ΑΚΡΟΑΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ
 ΠΗΓΗ BARI - FOCUS (11/1 - 4/4/99)
 1ο ΠΑΝΟΡΑΜΑ 9.84,
 2ο ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 3ο ΕΡΩΤΙΚΟΣ FM, 4ος ANTENNA, 5ος STAR FM 97.1

Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ
Πανόραμα 9.84
 ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ 22 • 546 23 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ • ΤΗΛ.: 287 908, 273 788 • FAX: 273 788

email: panorama@sparknet.gr

Πώς γίνεται το μικρό
να χωρά τόση ελευθερία;

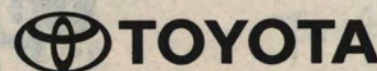
BATES (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΗ)

Toyota Yaris Το χωρά ο νους σας!

Αν μέχρι σήμερα η ευελιξία ήταν ζητούμενο, από τώρα γίνεται τρόπος ζωής! Το Toyota Yaris σχεδιάστηκε από μέσα προς τα έξω, όπως ακριβώς το θέλετε: Μικρό απ' έξω για να κινείστε με ευελιξία και άνεση, αλλά απρόσμενα μεγάλο μέσα για να χωρά όλες τις επιθυμίες σας. Άπλετος εσωτερικός χώρος που προκαλεί θαυμασμό, αλλά και ευρηματικότητα που καταπλήσσει. Σκεφτείτε: Τα πίσω καθίσματα μετακινούνται εμπρός - πίσω κατά 15 εκατοστά, δημιουργώντας έτσι 950 λίτρα μεγαλειώδους χώρου, όλου δικού σας! Και χάρη στην ανώτερη τεχνολογία VVT-i, που αποδίδει 68 πανίσχυρα άλογα στα 1000 κ.ε. και 86 άλογα στα 1300, το Yaris σας χαρίζει μια ασυναγώνιστη αίσθηση ελευθερίας... μέσα - έξω! Toyota Yaris. Ποτέ πριν ένα μικρό αυτοκίνητο δεν έδωσε τόσο χώρο στην ελευθερία σας!

Νέο TOYOTA Yaris
Τώρα και στα 1300κ.ε. με 86Hp

"Όπως σε θέλω. Πάντα κοντά μου."

Εκπομπές ρύπων: CO: 0.91 gr/Km, HC+NOx: 0.17 gr/Km